

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Εμβάθυνση της Δημοκρατίας – Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των ΟΤΑ [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟ.ΔΣ.Α - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση – Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΣ».

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου: **α)** επανακαθορίζεται το θεσμικό πλαίσιο της τοπικής αυτοδιοίκησης και **β)** ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ), την άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση, καθώς και λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα:

Ι. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Τροποποιούνται – συμπληρώνονται κατά βάσει διατάξεις του ν.3852/2010 (Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ») σχετικά με τη μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της τοπικής αυτοδιοίκησης και συγκεκριμένα:

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Α' – Γ'

1. Επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας και στους ο.τ.α. β' βαθμού. (άρθρο 1)
- 2.α. Εισάγεται η διάκριση των Δήμων της χώρας σε κατηγορίες με κριτήριο τον πληθυσμό τους, τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά τους, τα βασικά χαρακτηριστικά της οικονομικής δραστηριότητας εντός των ορίων τους, το βαθμό αστικοποίησής τους, την ένταξή τους ή μη σε ευρύτερα

πολεοδομικά συγκροτήματα μητροπολιτικού χαρακτήρα και τη θέση τους στη διοικητική διαίρεση της χώρας.

Ειδικότερα, προβλέπεται η κατηγοριοποίηση αυτών ως ακολούθως:

i) Δήμοι Μητροπολιτικών Κέντρων, **ii)** Μεγάλοι Ηπειρωτικοί Δήμοι και Δήμοι Πρωτεύουσες Νομών, **iii)** Μεσαίοι Ηπειρωτικοί Δήμοι, **iv)** Μικροί Ηπειρωτικοί και Μικροί Ορεινοί Δήμοι, **v)** Μεγάλοι και Μεσαίοι Νησιωτικοί Δήμοι και **vi)** Μικροί Νησιωτικοί Δήμοι.

Παρέχεται η δυνατότητα διάκρισης περαιτέρω των ανωτέρω κατηγοριών σε υποκατηγορίες, προκειμένου να εξυπηρετήσουν ειδικότερες λειτουργικές, οικονομικές ή αναπτυξιακές ανάγκες των Δήμων, με υπουργική απόφαση.

β. Επανακαθορίζεται η έννοια των ορεινών Δήμων. **(άρθρα 2 και 3)**

3.α. Καταργείται η διάκριση, βάσει πληθυσμιακών κριτηρίων, των τοπικών διαμερισμάτων σε τοπικές και δημοτικές κοινότητες και ορίζεται ως μοναδικός ενιαίος θεσμός αποκέντρωσης η Κοινότητα.

β. Εισάγεται η διάκριση των κοινοτήτων ανάλογα με το εάν ο μόνιμος πληθυσμός τους ξεπερνά ή όχι τους τριακόσιους (300) κατοίκους και ορίζονται τα όργανα διοίκησης αυτών. **(άρθρα 4 και 5)**

4. Επανέρχεται στα τέσσερα (4) έτη, από πέντε (5) που ισχύει, η διάρκεια της δημοτικής περιόδου, προβλέπεται δε η εγκατάσταση των αρχών που έχουν εκλεγεί να γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από τη διεξαγωγή των εκλογών και η θητεία τους να λήγει την 31η Δεκεμβρίου του τετάρτου έτους.

Για την πρώτη εφαρμογή των ανωτέρω, ο πρώτος γύρος της εκλογικής διαδικασίας θα διεξαχθεί την 13^η Οκτωβρίου 2019 και η εγκατάσταση των νέων αρχών θα γίνει την 1^η Ιανουαρίου 2020. Η τρέχουσα δημοτική περίοδος παρατείνεται κατά τέσσερις (4) μήνες, μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και η θητεία των δημοτικών αρχών λογίζεται πλήρης για όλες τις συνέπειες.

(άρθρο 6)

5.α. Προβλέπεται η εξαίρεση των ομογενών και των νομίμως διαμενόντων αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών, από το δικαίωμα να εκλέγουν τις δημοτικές και κοινοτικές αρχές.

β. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, τους εκλογικούς καταλόγους και τα προσόντα εκλογιμότητας για την ανάδειξη των δημοτικών αρχών.

γ. Επαναπροσδιορίζονται τα κωλύματα εκλογιμότητας, καθώς και τα ασυμβίβαστα για τις θέσεις των αιρετών δημοτικών και κοινοτικών οργάνων.

(άρθρα 7 – 11)

6. Η ύπαρξη συνολικής οφειλής μεγαλύτερης των πεντακοσίων (500) ευρώ αποτελεί ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δημάρχου, δημοτικού συμβούλου, συμβούλου ή προέδρου κοινότητας. Αν η εξόφληση των οφειλών αυτών δεν γίνει μέσα στην οριζόμενη προθεσμία, εκτός από την περίπτωση

διακανονισμού της οφειλής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, οι ανωτέρω εκπίπτουν από το αξίωμά τους (σήμερα, η ύπαρξη οποιασδήποτε οφειλής αποτελεί ασυμβίβαστο για τις ανωτέρω ιδιότητες). **(άρθρο 12)**

7. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τους αντιπροσώπους της Δικαστικής Αρχής και τους εφόρους των αντιπροσώπων των Δημοτικών Εκλογών και μεταξύ άλλων, προβλέπεται ρητά ότι, η ημερήσια αποζημίωση, οι ημέρες για τις οποίες παρέχεται και τα οδοιπορικά έξοδα των αντιπροσώπων ορίζονται και καταβάλλονται σύμφωνα με τις σχετικές ρυθμίσεις για τις βουλευτικές εκλογές. **(άρθρο 13)**

8. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τις υποψηφιότητες και την κατάρτιση συνδυασμών για την εκλογή του Δημάρχου και των δημοτικών συμβούλων, καθώς και με τις εκλογές κοινοτήτων άνω και έως τριακοσίων (300) κατοίκων. Μεταξύ άλλων: **i)** αυξάνεται στα διακόσια (200) ευρώ (από 100 που είναι σήμερα), το απαιτούμενο παράβολο υπέρ του Δημοσίου που πρέπει να καταβάλουν οι υποψήφιοι Δήμαρχοι, **ii)** θεσπίζεται παράβολο 10 ευρώ για τους υποψήφιους συμβούλους των κοινοτήτων με μόνιμο πληθυσμό άνω των 300 κατοίκων και για τους υποψήφιους προέδρους των κοινοτήτων με μόνιμο πληθυσμό έως 300 κατοίκους. **(άρθρα 14-17)**

9. Ορίζεται ότι, αν σε μία κοινότητα ματαιωθεί η εκλογή συμβούλων, επειδή δεν έχει υποβληθεί δήλωση συνδυασμού υποψηφίων ή, σε κοινότητα έως και τριακοσίων (300) κατοίκων, δήλωση υποψηφιότητας μεμονωμένων υποψηφίων, ο δήμαρχος εκδίδει αμέσως πρόγραμμα για την επανάληψη της εκλογής. Αν και κατά τη νέα εκλογή δεν δηλωθεί συνδυασμός υποψηφίων ή μεμονωμένες υποψηφιότητες, η κοινότητα αυτή ενώνεται με π.δ/γμα, με όμορη αυτής κοινότητα του ίδιου δήμου. **(άρθρο 18)**

10. Επαναρρυθμίζονται θέματα σχετικά με την ανακήρυξη – κοινοποίηση υποψηφιοτήτων από το πρωτοδικείο, την αντικατάσταση υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, τα δικαιώματα συνδυασμών και υποψηφίων, καθώς και το πρόγραμμα εκλογής. **(άρθρα 19-22)**

11.α. Ορίζεται ότι, τα ψηφοδέλτια των συνδυασμών υποψηφίων δημοτικών συμβούλων και τα ψηφοδέλτια των συνδυασμών υποψηφίων συμβούλων κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων εκτυπώνονται με μέριμνα του οικείου συνδυασμού, ενώ τα ψηφοδέλτια για τις εκλογές των κοινοτήτων έως και τριακοσίων (300) κατοίκων, καταρτίζονται και εκτυπώνονται με ευθύνη του οικείου δημάρχου και με πιστώσεις του δήμου.

β. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με το περιεχόμενο των ψηφοδελτίων για τις δημοτικές εκλογές και τις εκλογές των κοινοτήτων, τους σταυρούς προτίμησης για την εκλογή δημοτικών αρχών και τις προϋποθέσεις που επιφέρουν την ακυρότητα ενός ψηφοδελτίου. **(άρθρα 23-27)**

12. Ορίζεται ότι, το σύνολο των εδρών του δημοτικού συμβουλίου κατανέμεται στους συνδυασμούς που έλαβαν μέρος στις εκλογές, ανάλογα με

τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στον α' γύρο (απλή αναλογική) και προβλέπεται ότι, εάν μετά την κατανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού. **(άρθρο 28)**

13. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα επανάληψης της ψηφοφορίας για την εκλογή δημοτικών αρχών, κατανομής των εδρών του δημοτικού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια, παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου Δημάρχου σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας, κατανομής εδρών συμβούλων κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό άνω των 300 κατοίκων, εκλογής προέδρου κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων, εκλογής τακτικών δημοτικών συμβούλων, τακτικών και αναπληρωματικών συμβούλων κοινότητας άνω των 300 κατοίκων, επικύρωσης της εκλογής από το πρωτοδικείο, παραίτησης αιρετών, αντικατάστασης και αναπλήρωσης μελών και εκλογής εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων. **(άρθρα 29-43)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

1. Ορίζεται ότι, οι αντιπεριφερειάρχες είναι κατ' ελάχιστο ίσοι σε αριθμό με τις περιφερειακές ενότητες και ο μέγιστος αριθμός τους μπορεί να προσαυξάνεται έως κατά έξι (6), με απόφαση του περιφερειάρχη. Ειδικά στις περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας και Ιονίων Νήσων ο ελάχιστος αριθμός των αντιπεριφερειάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των νομών της οικείας περιφέρειας. **(άρθρο 45)**

2. Ορίζεται επίσης, τετραετής η διάρκεια της περιφερειακής περιόδου και προβλέπεται ότι, η εκλογή στο αξίωμα του Περιφερειάρχη και των περιφερειακών συμβούλων γίνεται τη δεύτερη Κυριακή του Οκτωβρίου κάθε τέταρτου έτους, ενώ η εγκατάσταση αυτών την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από τη διεξαγωγή των εκλογών και η λήξη της θητείας τους την 31η Δεκεμβρίου του τέταρτου έτους. (Σήμερα οι περιφερειακές εκλογές γίνονται κάθε πέντε (5) χρόνια, ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές).

Για την πρώτη εφαρμογή των ανωτέρω, ο πρώτος γύρος της εκλογικής διαδικασίας θα διεξαχθεί την 13^η Οκτωβρίου 2019 και η εγκατάσταση των νέων αρχών θα γίνει την 1^η Ιανουαρίου 2020. Η τρέχουσα περιφερειακή περίοδος παρατείνεται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και η θητεία των περιφερειακών αρχών λογίζεται πλήρης για όλες τις συνέπειες. **(άρθρο 46)**

3.α. Επαναπροσδιορίζονται οι προϋποθέσεις για το δικαίωμα εκλογής των περιφερειακών αρχών, το οποίο επεκτείνεται και στους πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των δήμων αυτών.

β. Οι εκλογικοί κατάλογοι που ισχύουν για τις βουλευτικές εκλογές ισχύουν και για τις εκλογές των περιφερειακών αρχών. Ισχύουν επίσης, οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατ' αναλογία προς τις διατάξεις του π.δ. 133/1997. **(άρθρα 48 και 49)**

4.α. Επαναπροσδιορίζονται τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα για τις θέσεις αιρετών οργάνων των Περιφερειών, όπου, μεταξύ άλλων, προστίθενται στους μη δυνάμενους να εκλεγούν και τα μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών.

β. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τις υποψηφιότητες και την κατάρτιση συνδυασμών για τις περιφερειακές εκλογές και μεταξύ άλλων: **i)** αυξάνεται στα 200 ευρώ (από 150 που είναι σήμερα) το απαιτούμενο παράβολο υπέρ του Δημοσίου που πρέπει να καταβάλουν οι υποψήφιοι Περιφερειάρχες, **ii)** μειώνεται στα 50 ευρώ (από 150 που είναι σήμερα) το απαιτούμενο παράβολο που πρέπει να καταβάλουν οι υποψήφιοι περιφερειακοί σύμβουλοι. **(άρθρα 50 – 52)**

5.α. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με το περιεχόμενο των ψηφοδελτίων στις περιφερειακές εκλογές, τους σταυρούς προτίμησης για την εκλογή περιφερειακών αρχών και τις προϋποθέσεις που επιφέρουν την ακυρότητα ενός ψηφοδελτίου.

β. Ορίζεται ότι, το σύνολο των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου κατανέμεται στους συνδυασμούς που μετείχαν στις εκλογές, ανάλογα με τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν (απλή αναλογική).

(άρθρα 53 – 56)

6. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με την επανάληψη της ψηφοφορίας, την διαδικασία κατανομής των εδρών των περιφερειακών συμβουλίων, ανά εκλογική περιφέρεια, την παραίτηση αιρετών κ.λπ.

(άρθρα 57 – 66)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

1. Προβλέπεται ότι αντιδήμαρχοι μπορούν πλέον να οριστούν δημοτικοί σύμβουλοι όχι μόνο της πλειοψηφίας, αλλά από όλες τις δημοτικές παρατάξεις.

Επανακαθορίζεται ο αριθμός των αντιδημάρχων με κριτήριο τον πληθυσμό του Δήμου, καθώς και αυτός των Δήμων που προήλθαν από συνένωση, ανάλογα με τον αριθμό των δημοτικών ενοτήτων.

Παρέχεται επίσης η δυνατότητα ορισμού ενός επιπλέον αντιδημάρχου στους μικρούς νησιωτικούς Δήμους.

Ορίζεται ότι, η θητεία των αντιδημάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 2 ετών (αντί δύομισι κατ' ελάχιστον, που ισχύει σήμερα).

(άρθρο 68)

2. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία εκλογής νέου Δημάρχου, στην περίπτωση που η θέση μείνει κενή, την υποχρεωτική

συμμετοχή του προέδρου κοινότητας ή προέδρου συμβουλίου κοινότητας στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, την εκλογή προεδρείου δημοτικού συμβουλίου και τις αρμοδιότητες αυτού, τη λειτουργία των δημοτικών παρατάξεων, τη σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου και τις επιτροπές αυτού κ.λπ. **(άρθρα 69 – 75)**

3.α. Επανακαθορίζεται η σύνθεση και η διαδικασία εκλογής των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, η θητεία των οποίων είναι πλέον διετής, καθώς και του τρόπου λειτουργίας των εν λόγω επιτροπών.

β. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις συγκρότησης των Δημοτικών Επιτροπών Διαβούλευσης σε Δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους (αντί των 10.000 που ισχύει σήμερα), με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται εφεξής, χωρίς να απαιτείται η πλειοψηφία των 2/3 των μελών του. **(άρθρα 76 – 78)**

4. Επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των Συμβουλίων Ένταξης Μεταναστών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ζητήματα ενίσχυσης της ένταξης των προσφύγων στις τοπικές κοινωνίες.

Ρυθμίζονται θέματα εκπροσώπησης των μεταναστών και των προσφύγων στα εν λόγω Συμβούλια.

Θεσπίζεται η υποχρεωτική υποβολή ετήσιας έκθεσης από το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων προς το Δημοτικό Συμβούλιο με την καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και οι πρόσφυγες που διαμένουν στο Δήμο. **(άρθρο 79)**

5. Επαναρυθμίζονται θέματα σχετικά με την διοίκηση κοινοτήτων. Ειδικότερα:

α. Προσδιορίζεται η διαδικασία εκλογής του προέδρου συμβουλίου κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό άνω των 300 κατοίκων και του προέδρου συμβουλίου κοινότητας έως και 300 κατοίκων, καθώς και οι αρμοδιότητες αυτών και των συμβουλίων κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων.

β. Ορίζεται ότι, οι αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων, εκτός από τις γνωμοδοτικές, είναι εκτελεστές από τη δημοσίευσή τους και ότι, οι εκτελεστές αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων προσβάλλονται με ειδική διοικητική προσφυγή, ενώπιον του Επόπτη ο.τ.α..

γ. Παρέχεται η δυνατότητα στους Δημάρχους και τα δημοτικά συμβούλια να μεταβιβάζουν αρμοδιότητές τους στους προέδρους ή στα συμβούλια των κοινοτήτων, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις.

δ. Προβλέπεται ότι, σε κοινότητες άνω των 2000 κατοίκων, οι συνελεύσεις των κατοίκων μπορούν να γίνονται και ανά συνοικία, ενορία ή άλλη πρόσφορη υποδιαίρεση.

ε. Επανακαθορίζεται η διαδικασία υλοποίησης αποφάσεων προέδρου ή συμβουλίου κοινότητας.

στ. Επαναπροσδιορίζονται οι προϋποθέσεις σύγκλησης του συμβουλίου της κοινότητας (κατόπιν αιτήματος από το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον των μελών του, τουλάχιστον 100 κάτοικοι).

ζ. Όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων του συμβουλίου της κοινότητας προβλέπεται ότι, αν κάποιο μέλος του συμβουλίου αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση, μόνο για το σχηματισμό της απαρτίας. **(άρθρα 80 – 90)**

6. Ρυθμίζονται θέματα συγκρότησης διοικήσεων νομικών προσώπων των Δήμων. Ειδικότερα:

α. Προβλέπεται ότι, τα μέλη των Δ.Σ. των νομικών προσώπων των Δήμων, από την επόμενη δημοτική περίοδο, θα ορίζονται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

β. Επανακαθορίζεται η συγκρότηση των Δ.Σ. των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), στις οποίες πρόεδρος προβλέπεται να είναι ο Δήμαρχος ή ο οριζόμενος από αυτόν δημοτικός σύμβουλος. **(άρθρο 91)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

1. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το σύστημα διακυβέρνησης Περιφερειών. Ειδικότερα:

α. Προβλέπεται ίσος αριθμός χωρικών αντιπεριφερειάρχων με τις περιφερειακές ενότητες της οικείας περιφέρειας, με εξαίρεση τις περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας και Ιονίων Νήσων, όπου οι χωρικοί αντιπεριφερειάρχες είναι ίσοι σε αριθμό με τους νομούς της οικείας περιφέρειας. Οι θέσεις των χωρικών αντιπεριφερειάρχων καλύπτονται υποχρεωτικά, με ορισμό από τον περιφερειάρχη, μεταξύ των περιφερειακών συμβούλων που εκλέγονται στην οικεία περιφερειακή ενότητα,

β. Οι θεματικοί αντιπεριφερειάρχες μπορούν να είναι έως και έξι (6) σε κάθε περιφέρεια και ορίζονται δυνητικά από τον περιφερειάρχη, μεταξύ όλων των περιφερειακών συμβούλων. **(άρθρο 93)**

2.α. Καταργείται η διάταξη σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που ο αιρετός αντιπεριφερειάρχης παραιτηθεί, εκπέσει, αποβιώσει ή ακυρωθεί η εκλογή του, τη θέση του καταλαμβάνει περιφερειακός σύμβουλος της πλειοψηφίας που έχει εκλεγεί στην ίδια περιφερειακή ενότητα.

β. Επαναρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκλογή νέου Περιφερειάρχη, σε περίπτωση κένωσης της θέσης, καθώς και με τη συγκρότηση των επιτροπών περιφερειακού συμβουλίου. **(άρθρα 94 – 96)**

3.α. Παρέχεται στον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου η δυνατότητα συγκρότησης γνωμοδοτικών επιτροπών για την επεξεργασία και εισήγηση στο περιφερειακό συμβούλιο θεμάτων αρμοδιότητας της Περιφέρειας, με τη

συμμετοχή και ιδιωτών εμπειρογνομόνων στα θέματα της επιτροπής, καθώς και εκπροσώπων των κοινωνικών φορέων της περιοχής.

β. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου είναι δυνατή η καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών, που συγκροτούνται, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους.

γ. Ρυθμίζονται εκ νέου ζητήματα σχετικά με τη συγκρότηση – εκλογή προεδρείου περιφερειακού συμβουλίου, τη σύγκληση και τη λειτουργία αυτού και την παραίτηση των μελών του. **(άρθρα 97 – 101)**

4. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με: **i)** την εκλογή των μελών και τη λειτουργία της Οικονομικής Επιτροπής, **ii)** τη σύνθεση, τα καθήκοντα και τη λειτουργία της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης και **iii)** τη συγκρότηση της διοίκησης των νομικών προσώπων των Περιφερειών.

(άρθρα 102 – 106)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Επανακαθορίζεται το πλαίσιο εποπτείας επί των ο.τ.α. (γενικές αρχές, όργανα, διαδικασίες) και, σε σχέση με τα ήδη ισχύοντα, προβλέπονται τα εξής:

1. Τίθεται εκ νέου η έκταση και το περιεχόμενο της κρατικής εποπτείας επί των ο.τ.α. και ορίζεται ρητά ότι: **α)** το Υπουργείο Εσωτερικών διασφαλίζει, μέσω της έκδοσης εγκυκλίων οδηγιών, την ορθή εφαρμογή της θεσμικής νομοθεσίας των ο.τ.α., **β)** αρμόδιος ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο άσκησης επιμέρους αρμοδιοτήτων, καθώς και για την ερμηνεία και εφαρμογή του εκάστοτε ειδικού θεσμικού πλαισίου, είναι ο κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιος δημόσιος φορέας, ο οποίος δεν αποξενώνεται από τη συγκεκριμένη αρμοδιότητά του, λόγω της άσκησης αυτής από τους ο.τ.α. **(άρθρο 108)**

2. Επανακαθορίζονται τα όργανα εποπτείας ο.τ.α και συγκεκριμένα:

α. Μεταβάλλεται η οργάνωση και λειτουργία της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. (Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α.), η οποία κατά τα ισχύοντα (άρθρο 215 του ν.3852/2010, έχει συσταθεί στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης [συνολικά (7) επτά] και έχει ενταχθεί στην οργανωτική δομή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. (Η διάρθρωση και η στελέχωση της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α διέπεται από τις διατάξεις του ν.3852/2010 και του π.δ. 134/2010, στην πράξη όμως οι εν λόγω Υπηρεσίες δεν λειτουργήσαν διότι δεν έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες στην παρ. 4 του άρθρου 238 του ν. 3852/2010 υπουργικές αποφάσεις για τη διαπίστωση της έναρξης λειτουργίας τους. Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες ασκούνται κατά βάση με ανάθεση καθηκόντων). Οι κυριότερες μεταβολές εντοπίζονται στα ακόλουθα:

- Συνιστώνται επτά (7) Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α., ως αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους.

- Συνιστάται θέση προϊσταμένου Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., της κατηγορίας ειδικών θέσεων πρώτου βαθμού, που φέρει τον τίτλο «Επόπτης ΟΤΑ» και έχει τετραετή θητεία (κατά τα ισχύοντα, προβλέπεται θέση Ελεγκτή Νομιμότητας, αντίστοιχη με θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης και πενταετή θητεία). Καθορίζονται τα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση και η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων.

- Για τη στελέχωση των ανωτέρω Υπηρεσιών, προβλέπεται η έκδοση π.δ/τος (Οργανισμού), με το οποίο συνιστώνται οργανικές θέσεις προσωπικού διαφόρων κατηγοριών και θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής, [έως δέκα (10) για την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. Αττικής και έως πέντε (5) για τις υπόλοιπες Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α.].

Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. μπορεί να στελεχώνεται και με απόσπαση ή μετάταξη προσωπικού από φορείς του δημόσιου τομέα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

- Η βασική οργανωτική διάρθρωση της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. περιλαμβάνει τον Επόπτη Ο.Τ.Α., μια (1) Διεύθυνση, δύο (2) Τμήματα και ένα (1) Γραφείο, με τις μνημονευόμενες αρμοδιότητες, ενώ η ειδικότερη διάρθρωση αυτής καθορίζεται με τον Οργανισμό της.

β. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης των Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α., η οποία απαρτίζεται από τέσσερα (4) Τμήματα και έχει ως σκοπό την διοικητική, τεχνική και οικονομική υποστήριξη των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α.

Για τη στελέχωση της εν λόγω Διεύθυνσης, συνιστώνται στο Υπουργείο Εσωτερικών (Τομέας Εσωτερικών) τριάντα τέσσερις (34) οργανικές θέσεις προσωπικού (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ κατηγορίας), οι οποίες καλύπτονται με απόσπαση, μετάταξη ή πρόσληψη, κατ' εξαίρεση κάθε άλλης διάταξης, με υπουργική απόφαση και είναι υποχρεωτική για τους φορείς προέλευσης.

γ. Οι πιστώσεις για την κάλυψη των αναγκών στελέχωσης και της εν γένει λειτουργίας των Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. και της προαναφερόμενης Διεύθυνσης, εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών σε ειδικό κωδικό και διατίθενται αποκλειστικά για τις ανάγκες των υπηρεσιών και μονάδων των ως άνω υπηρεσιών.

δ. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο πειθαρχικής ευθύνης και ελέγχου του Επόπτη Ο.Τ.Α. και του προσωπικού των Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. Στον Επόπτη Ο.Τ.Α. επιβάλλονται ως ποινή κατά περίπτωση, έγγραφη επίπληξη, πρόστιμο έως τις αποδοχές τριών (3) μηνών, οριστική παύση.

ε. Συστήγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών Συμβούλιο Εποπτών Ο.Τ.Α., (σε αντικατάσταση του Συμβουλίου Ελεγκτών Νομιμότητας), το οποίο αποτελείται από τους επτά (7) Επόπτες Ο.Τ.Α. και έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα.

στ. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συγκροτείται, με υπουργική απόφαση, Επιτροπή Συντονισμού και Ελέγχου Εποπτείας Ο.Τ.Α., η οποία αποτελείται από έντεκα (11) μέλη (ο Υπουργός Εσωτερικών, ως πρόεδρος, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Εποπτών Ο.Τ.Α., ένας Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, ο Συνήγορος του Πολίτη, ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας

Διοίκησης, κ.λπ.) και έχει ως αποστολή τον περιοδικό έλεγχο του επιπέδου συμμόρφωσης των Ο.Τ.Α., την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του μηχανισμού εποπτείας, την αμοιβαία ενημέρωση όλων των διοικητικών και δικαστικών φορέων για τα θέματα αρμοδιότητάς τους που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την εν γένει παρακολούθηση και τη μέριμνα για τη διαρκή αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας της κρατικής εποπτείας επί των Ο.Τ.Α.

(άρθρα 109 – 115)

3. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο ελέγχου νομιμότητας των πράξεων των ο.τ.α. (υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας, αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας, διοικητική προσφυγή, αναστολή εκτέλεσης, επιτόπιοι έλεγχοι, υποχρέωση συμμόρφωσης στις αποφάσεις του Επόπτη Ο.Τ.Α. κ.λπ.).

(άρθρα 116 – 123)

4. Όσον αφορά στην πειθαρχική ευθύνη και έλεγχο των προσώπων των ο.τ.α., πέραν των όσων ήδη ισχύουν, ορίζονται επιπλέον τα εξής :

α. Η προβλεπόμενη τριμελής επιτροπή για την εξέταση ύπαρξης αστικής ευθύνης των αιρετών των περιφερειών και των Δήμων, των μελών συλλογικών οργάνων που διοικούν τα νομικά πρόσωπα των ο.τ.α κ.λπ., συγκροτείται με υπουργική απόφαση, μπορεί δε επιλαμβάνεται και κατόπιν αιτήματος του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης. Κατά των αποφάσεων της επιτροπής ασκείται προσφυγή ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων και από τον Επόπτη Ο.Τ.Α.

β. Ως αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για τα προαναφερόμενα πρόσωπα ορίζεται ο Επόπτης Ο.Τ.Α., ενώ επανακαθορίζεται η συγκρότηση του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου.

(άρθρα 124 – 130)

5. Εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις, για τη ρύθμιση των θεμάτων άσκησης εποπτείας των ο.τ.α, μέχρι την έναρξη λειτουργίας των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α., η οποία διαπιστώνεται με υπουργική απόφαση. Μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι:

α. Ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων ασκείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και τις Επιτροπές Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Το προσωπικό που υπηρετεί σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση και που, στα υπηρεσιακά του καθήκοντα, περιλαμβάνονταν, κατά την 1-1-2018, ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων των ο.τ.α. και τα θέματα της πειθαρχικής ευθύνης των αιρετών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μετατάσσεται αυτοδίκαια σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις στις οικείες Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α. και στα αντίστοιχα Γραφεία αυτών, ακόμα και αν δεν διαθέτει τα προβλεπόμενα προσόντα.

Στο μετατασσόμενο προσωπικό περιλαμβάνεται και το 50% τουλάχιστον των υπαλλήλων που, κατά την ίδια ημερομηνία, ασκούσαν, παράλληλα με τα καθήκοντα της οργανικής τους θέσης και καθήκοντα ελέγχου

νομιμότητας των πράξεων των ο.τ.α. Με κ.υ.α., ρυθμίζονται όλα τα θέματα εφαρμογής των προαναφερόμενων ρυθμίσεων. **(άρθρα 131 – 132)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Προβλέπεται ο θεσμός του δημοτικού και του περιφερειακού δημοψηφίσματος. [Κατά τα ισχύοντα (άρθρο 216 του ν.3463/2006), προβλέπεται η διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος μόνο σε Δήμους και Κοινότητες]. Συγκεκριμένα, ορίζονται τα ακόλουθα:

1.α. Προσδιορίζεται το αντικείμενο του δημοτικού και περιφερειακού δημοψηφίσματος, η διεξαγωγή του οποίου διενεργείται είτε μετά από απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου είτε μετά από αίτηση των εγγεγραμμένων εκλογέων του οικείου ο.τ.α. α' ή β' βαθμού, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Μνημονεύονται οι περιορισμοί στη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος και επανακαθορίζεται η διαδικασία διεξαγωγής αυτού.

- Με την απόφαση προκήρυξης του δημοψηφίσματος προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, το ερώτημα που θα τεθεί σε ψηφοφορία και οι εναλλακτικές απαντήσεις που θα τεθούν υπόψη των εκλογέων, καθώς και το ύψος της προκαλούμενης δαπάνης, η οποία βαρύνει το δήμο ή την περιφέρεια που προκηρύσσει το δημοψήφισμα.

γ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία υποχρεωτικού ελέγχου νομιμότητας, από τον Επόπτη Ο.Τ.Α., της οικείας απόφασης περί διενέργειας δημοψηφίσματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα.

δ. Καθορίζεται η διαδικασία ψηφοφορίας και ορίζονται οι φορείς που μπορούν να συμμετάσχουν στο δημόσιο διάλογο (πολιτικά κόμματα, τοπικές και περιφερειακές ενώσεις προσώπων και επιστημονικές ενώσεις, συνδικαλιστικές οργανώσεις κ.λπ.).

- Οι ανωτέρω φορείς έχουν τη δυνατότητα συγκρότησης Επιτροπών Πρωτοβουλίας για την υποστήριξη και προβολή κάποιας από τις εναλλακτικές απαντήσεις στο ερώτημα του δημοψηφίσματος.

- Παρέχεται η δυνατότητα συγκρότησης, από το δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο, ειδικής επιτροπής, για την οργάνωση και προαγωγή του δημοσίου διαλόγου, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα. **(άρθρα 133 - 139)**

2.α. Διευκρινίζεται το διάστημα της προεκλογικής περιόδου και ορίζεται ότι, τα έσοδα και οι δαπάνες όσων μετέχουν στο δημόσιο διάλογο, θεωρούνται εκλογικές.

β. Προβλέπεται ρητά ότι, στους συμμετέχοντες στο δημοψήφισμα δεν διατίθεται κρατική χρηματοδότηση, απαριθμούνται δε οι φορείς, οι οποίοι απαγορεύεται να προβαίνουν σε χρηματοδότηση και κάθε άλλου είδους παροχές ή διευκολύνσεις προς τους συμμετέχοντες στο δημοψήφισμα (φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια, φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων ή περιοδικών εντύπων πανελληνίας

ή τοπικής κυκλοφορίας ή ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών κ.λπ.).

Επιβάλλεται πρόστιμο: **i)** ύψους έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, σε όποιον από τους συμμετέχοντες στις Επιτροπές Πρωτοβουλίας ή στη διενέργεια δημοψηφίσματος λαμβάνει χρηματοδότηση κατά παράβαση της ανωτέρω ρύθμισης, **ii)** τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και φυλάκιση έως δύο έτη, σε όποιον χρηματοδοτεί τους εν λόγω συμμετέχοντες στις Επιτροπές Πρωτοβουλίας ή στη διενέργεια δημοψηφίσματος, κατά παράβαση της ανωτέρω ρύθμισης.

- Ορίζεται ότι, η χρηματοδότηση από το ίδιο φυσικό πρόσωπο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ποσό των εκατό (100) ευρώ.

Επιβάλλεται, επίσης, πρόστιμο: **i)** ίσο με το εκατονταπλάσιο της υπέρβασης, σε όποιον από τους συμμετέχοντες στις Επιτροπές Πρωτοβουλίας ή στη διενέργεια δημοψηφίσματος λαμβάνει χρηματοδότηση, από το ίδιο φυσικό πρόσωπο, μεγαλύτερη από το ποσό των εκατό (100) ευρώ, **ii)** τουλάχιστον χιλίων (1.000) ευρώ και φυλάκιση έως ένα έτος, σε όποιον χρηματοδοτεί τους εν λόγω συμμετέχοντες στις Επιτροπές Πρωτοβουλίας ή στη διενέργεια δημοψηφίσματος, με ποσό μεγαλύτερο των εκατό (100) ευρώ, κατά παράβαση της ανωτέρω ρύθμισης.

- Θεσπίζεται κοινό όριο δαπανών, το οποίο για κάθε Επιτροπή Πρωτοβουλίας, πολιτικό κόμμα, δημοτική ή περιφερειακή παράταξη ή άλλο φορέα είναι ίσο με ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του ορίου δαπανών που ίσχυσε κατά τις τελευταίες πριν τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος δημοτικές ή περιφερειακές εκλογές.

Σε περίπτωση υπέρβασης του εν λόγω ορίου δαπανών, επιβάλλεται πρόστιμο, ίσο με το πενταπλάσιο του ποσού της υπέρβασης.

- Τα ως άνω αναφερόμενα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση της προβλεπόμενης Επιτροπής Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων.

(άρθρο 140)

3.α. Ρυθμίζεται η διαδικασία οικονομικής διαχείρισης και διαφάνειας των εκλογικών δαπανών και εφαρμόζονται οι ισχύουσες για τις βουλευτικές εκλογές απαγορεύσεις (άρθρα 46 και 49 του π.δ/τος 26/2012).

β. Συγκροτείται η Επιτροπή Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων (άρθρο 12 του ν.3870/2010) για τον έλεγχο των δαπανών και των εκλογικών παραβάσεων των συμμετεχόντων.

Εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας (άρθρο 13 του ν.3870/2010) ως προς την επιβολή των κυρώσεων από την Επιτροπή.

γ. Το κατά τόπον αρμόδιο Πρωτοδικείο του οικείου ο.τ.α. είναι αρμόδιο για τον ορισμό των αντιπροσώπων και των εφόρων της δικαστικής αρχής και των εφορευτικών επιτροπών, τα καθήκοντα και τις εξουσίες αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Προβλέπεται ότι, η αμοιβή των ανωτέρω αντιπροσώπων και των εφόρων της δικαστικής αρχής καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό του οικείου ο.τ.α., με απόφαση δε του δημάρχου ή του περιφερειάρχη, καθορίζεται

το ποσό της εν λόγω αμοιβής, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής αυτής και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

δ. Διευκρινίζεται ότι, το δημοψήφισμα διεξάγεται στα ίδια εκλογικά τμήματα όπου διεξήχθησαν οι τελευταίες αυτοδιοικητικές εκλογές στον οικείο ο.τ.α. και ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες κατασκευής των ψηφοδελτίων και των φακέλων, με φροντίδα του οικείου δήμου ή περιφέρειας.

ε. Καθορίζονται ο τρόπος ψηφοφορίας, η διαλογή των ψήφων και η διαδικασία εξαγωγής των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας.

στ. Ρυθμίζεται η διαδικασία ελέγχου του κύρους του δημοψηφίσματος και του αποτελέσματος της ψηφοφορίας και μεταξύ άλλων, προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ένστασης, με δικόγραφο, κατά την ειδικότερα προβλεπόμενη διαδικασία.

ζ. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις και καταργούνται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με: **i)** τη διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος (άρθρο 216 του ν.3463/2006) και **ii)** τη διαδικασία υποχρεωτικού ελέγχου νομιμότητας από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., αναφορικά με τη διενέργεια του τοπικού δημοψηφίσματος (άρθρο 225 του ν.3852/2010).

- Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ισχύουν από την επόμενη αυτοδιοικητική περίοδο. **(άρθρα 141 - 151)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Εισάγεται ο θεσμός της δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης. [Σήμερα, προβλέπεται ο Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης και ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης (άρθρα 77 και 179 του ν.3852/2010, αντίστοιχα)]. Συγκεκριμένα προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Ορίζεται το αντικείμενο της δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης (καταπολέμηση φαινομένων κακοδιοίκησης στους ο.τ.α. και στα νομικά πρόσωπα αυτών, βελτίωση της σχέσης των πολιτών με τις δημοτικές και περιφερειακές αρχές κ.λπ.).

β. Μνημονεύονται τα όργανα της δημοτικής και περιφερειακής διαμεσολάβησης και συγκεκριμένα:

- Όργανα της δημοτικής διαμεσολάβησης ορίζονται οι πενήντα οκτώ (58) Δημοτικοί Διαμεσολαβητές, εκ των οποίων οι πενήντα (50) έχουν αρμοδιότητα στους ο.τ.α. α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών κάθε νομού, πλην Αττικής και οι υπόλοιποι οκτώ (8) έχουν αρμοδιότητα στους ο.τ.α. α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών κάθε Περιφερειακής Ενότητας της Περιφέρειας Αττικής.

- Όργανα της περιφερειακής διαμεσολάβησης ορίζονται οι δεκατρείς (13) Περιφερειακοί Διαμεσολαβητές και η τοπική αρμοδιότητα του καθενός εκτείνεται στην οικεία Περιφέρεια και στα νομικά της πρόσωπα.

γ. Αναφέρονται οι γενικές αρχές που διέπουν τη δημοτική και περιφερειακή διαμεσολάβηση και προβλέπεται ότι, οι Διαμεσολαβητές

διαθέτουν πλήρη λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία έναντι των δημοτικών, περιφερειακών και κρατικών αρχών. (άρθρα 152 - 154)

2.α. Καθορίζονται τα προσόντα του Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή.

- Επιτρέπεται η επιλογή δημοσίου υπαλλήλου στην εν λόγω θέση, οπότε και αναστέλλονται τα καθήκοντα αυτού για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του ως Διαμεσολαβητή.

- Ορίζεται ότι, ο χρόνος που διανύεται στην εν λόγω θέση θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου Διεύθυνσης ως προς όλες τις υπηρεσιακές, μισθολογικές και ασφαλιστικές συνέπειες.

β. Επαναπροσδιορίζονται τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα των Διαμεσολαβητών και αποτυπώνεται το πεδίο ευθύνης αυτών.

γ. Προσδιορίζεται το ποσό της αντιμισθίας που λαμβάνει ο Διαμεσολαβητής και συγκεκριμένα:

- Ο Δημοτικός Διαμεσολαβητής λαμβάνει αντιμισθία ίση με: **i)** ποσοστό 80% επί των συνολικών αποδοχών των προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων, όταν έχει αρμοδιότητα είτε σε νομό με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων είτε σε μία από τις Περιφερειακές Ενότητες του νομού Αττικής και **ii)** ποσοστό 60% επί των συνολικών αποδοχών των προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων, όταν έχει αρμοδιότητα σε νομό με πληθυσμό κάτω των 100.000 κατοίκων.

- Ο Περιφερειακός Διαμεσολαβητής λαμβάνει αντιμισθία ίση με ποσοστό 80% επί των συνολικών αποδοχών των προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων.

- Προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που δημόσιος υπάλληλος καταλαμβάνει τη θέση του Διαμεσολαβητή, επιλέγει είτε την αντιμισθία του Διαμεσολαβητή είτε τις αποδοχές της οργανικής του θέσης, οι οποίες καταβάλλονται από τον οικείο ο.τ.α. α' ή β' βαθμού. (Κατά τα ισχύοντα, ο Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης καθώς και ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης λαμβάνουν αντιμισθία που είναι ίση με την αντιμισθία του προέδρου του δημοτικού και του περιφερειακού συμβουλίου, αντίστοιχα).

(άρθρα 155 - 158)

3.α. Ορίζεται 5ετής η θητεία του Δημοτικού και του Περιφερειακού Διαμεσολαβητή, με δυνατότητα ανανέωσης για μία ακόμα φορά, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα.

β. Καθορίζεται η διαδικασία επιλογής του Δημοτικού και του Περιφερειακού Διαμεσολαβητή και μεταξύ άλλων:

- Εισάγεται η υποχρέωση του Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή να ολοκληρώσουν επιτυχώς κύκλο εντατικής εκπαίδευσης που διοργανώνεται από τον Συνήγορο του Πολίτη, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, την Κεντρική Ένωση Δημοτικών Ενοτήτων (Κ.Ε.Δ.Ε.), την Ένωση Περιφερειών (ΕΝ.ΠΕ.) και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.).

Με υπουργική απόφαση, καθορίζονται το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, ο τρόπος πιστοποίησης της επιτυχούς ολοκλήρωσης αυτής κ.λπ.

γ. Ρυθμίζεται η διαδικασία παύσης του Δημοτικού και του Περιφερειακού Διαμεσολαβητή, για σοβαρή πλημμέλεια στην άσκηση των καθηκόντων τους.

(άρθρα 159 - 162)

4.α. Προσδιορίζονται η καθ' ύλην αρμοδιότητα του Δημοτικού και του Περιφερειακού Διαμεσολαβητή και οι τρόποι επίλυσης των υποθέσεων (ενημέρωση, διαμεσολάβηση και δημοσιότητα).

β. Ρυθμίζονται οι σχέσεις του Διαμεσολαβητή με τους πολίτες και με τις αυτοδιοικητικές υπηρεσίες.

(άρθρα 163 - 166)

5.α. Συνιστάται, σε κάθε Δήμο και Περιφέρεια, Αυτοτελές Γραφείο Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή, αντίστοιχα και προβλέπεται η στελέχωση των εν λόγω Γραφείων (2 υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ και 1 υπάλληλος κατηγορίας ΔΕ των Δήμων/Περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών, αντίστοιχα).

- Ρυθμίζεται η διαδικασία επιλογής από το Διαμεσολαβητή, των ενδιαφερόμενων υπαλλήλων προς απόσπαση, η οποία διενεργείται με απόφαση του οικείου Δημάρχου/Περιφερειάρχη, για χρονικό διάστημα ίσο με τη θητεία του Διαμεσολαβητή, κατά παρέκκλιση του άρθρου 12 του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ν.4440/2016).

- Ορίζεται το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο για τα θέματα που αφορούν στο προσωπικό των ανωτέρω Αυτοτελών Γραφείων και προβλέπονται οι αντίστοιχοι φορείς άσκησης πειθαρχικής εξουσίας.

- Η δαπάνη μισθοδοσίας των αποσπώμενων υπαλλήλων, η δαπάνη της αντιμισθίας του Δημοτικού και του Περιφερειακού Διαμεσολαβητή και το λειτουργικό κόστος των αντίστοιχων Αυτοτελών Γραφείων (στέγαση, εξοπλισμός, λειτουργία ιστοσελίδας, κόστος μετακινήσεων του Διαμεσολαβητή κ.λπ.) βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου ο.τ.α. α' και β' βαθμού, κατά περίπτωση και εγγράφονται σε ειδικό προς τούτο κωδικό.

Ειδικότερα, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του Αυτοτελούς Γραφείου Δημοτικού Διαμεσολαβητή επιμερίζεται αναλογικά στους δήμους του νομού, με βάση τον πληθυσμό καθενός από αυτούς, παρακρατείται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) που αναλογούν σε αυτούς και αποδίδεται στο Δήμο της πρωτεύουσας από το Υπουργείο Εσωτερικών.

- Ο Δημοτικός και ο Περιφερειακός Διαμεσολαβητής διατηρούν ιστοσελίδα, όπου αναρτώνται υποχρεωτικά όλες οι εκθέσεις και τα πορίσματα που εκδίδουν καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που είναι χρήσιμη για τις συναλλαγές τους με τις υπηρεσίες των οικείων ο.τ.α.

(άρθρα 167, 168)

6.α. Συνιστάται, στο Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνικό Συμβούλιο Διαμεσολαβητών, ως εθνικός συντονιστικός και γνωμοδοτικός φορέας σε θέματα διαμεσολάβησης και προβλέπεται η σύνθεση της Ολομέλειας αυτού.

β. Προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του εν λόγω Συμβουλίου και ρυθμίζονται η συγκρότηση και η λειτουργία αυτού.

(άρθρα 169 - 171)

7.α. Προβλέπονται οι γενικές αρχές που διέπουν τη συνεργασία του Δημοτικού και του Περιφερειακού Διαμεσολαβητή με τις αρχές που είναι

αρμόδιες για την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών και τον έλεγχο της νόμιμης δράσης των ο.τ.α.

Ειδικότερα δε, ρυθμίζονται οι σχέσεις με το Συνήγορο του Πολίτη, με τον οποίο ο Δημοτικός και ο Περιφερειακός Διαμεσολαβητής υποχρεούται να συνεργάζεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις σχετικά με τη λειτουργία του Διαμεσολαβητή και καταργούνται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με το Συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης και τον Περιφερειακό Συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης (άρθρα 77 και 179 του ν.3852/2010, αντίστοιχα).

- Ρυθμίζονται θέματα έναρξης ισχύος των προτεινομένων ρυθμίσεων.

(άρθρα 172 - 174)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δράσης και τη βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας των ο.τ.α.. Ειδικότερα:

1.α. Τα πενταετή επιχειρησιακά προγράμματα των δήμων εκπονούνται εφεξής σε τετραετή βάση και αποτυπώνονται με ηλεκτρονικό τρόπο κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών Επιτροπή Παρακολούθησης και Υλοποίησης Χωρικού και Αναπτυξιακού Σχεδιασμού, η οποία έχει την οριζόμενη συγκρότηση και έργο.

γ. Δήμοι που δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια ή που δεν διαθέτουν επαρκή τεχνική υπηρεσία ή υπηρεσία που δεν διαθέτει τεχνικό υπάλληλο της απαιτούμενης ειδικότητας για την εκπόνηση, ανάθεση και επίβλεψη μελετών ή για την ωρίμανση και δημοπράτηση έργων, μπορούν να αναθέτουν στην ανώνυμη εταιρία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ. ΑΕ)» την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στις σχετικές διαδικασίες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

δ. Οι Δήμοι, οι Περιφέρειες και οι λοιποί μνημονευόμενοι φορείς (άρθρο 100 του ν. 3852/2010), μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. και την Εγνατία Οδό Α.Ε. για την μελέτη και εκτέλεση έργων, παροχή υπηρεσιών και την υλοποίηση προμηθειών κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

ε. Ομοίως, Η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. μπορεί με προγραμματική σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ αυτής και Δήμου, ο οποίος δεν έχει τεχνική επάρκεια ή σε δήμους που έχουν τεχνική επάρκεια, δεν διαθέτουν όμως τεχνικό υπάλληλο της απαιτούμενης ειδικότητας, να αναλαμβάνει τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, εποπτείας και επίβλεψης δημοσίων συμβάσεων μελετών του Δήμου αυτού.

στ. Δύο ή περισσότεροι Δήμοι του ίδιου νομού, καθώς και όμορων νομών της ίδιας Περιφέρειας, μπορούν να συστήσουν, με απόφαση των δημοτικών τους συμβουλίων, σύνδεσμο με ειδικό σκοπό τη μελέτη και εκτέλεση των

τεχνικών τους έργων. Οι σύνδεσμοι αυτοί αποτελούν ν.π.δ.δ. και η τεχνική τους υπηρεσία αποτελεί την κοινή τεχνική υπηρεσία των συμμετεχόντων σε αυτούς Δήμων.

Καθορίζονται το περιεχόμενο της προαναφερόμενης απόφασης (ο ειδικός σκοπός, για τον οποίο ιδρύεται ο σύνδεσμος, η χρονική διάρκεια και την έδρα του, τα τυχόν παραρτήματά του καθώς και οι εισφορές που πρέπει να καταβάλλει ετησίως κάθε μέλος του συνδέσμου) καθώς και η διαδικασία έκδοσης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του συνδέσμου.

Το προσωπικό των Δήμων, το οποίο υπηρετεί σε Τμήμα ή Διεύθυνση αντίστοιχο με αυτά που προβλέπονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του συνδέσμου, μετατάσσεται, σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία, στην αντίστοιχη οργανική μονάδα του συνδέσμου. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα απόσπασης προσωπικού, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

Περαιτέρω, το προσωπικό των πρώην Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.), το οποίο έχει ήδη μεταφερθεί στον οικείο Δήμο της έδρας του αντίστοιχου νομού ή στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, μπορεί να μεταταχθεί σε κενή οργανική θέση του συνδέσμου, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

Η υπηρεσιακή κατάσταση καθώς και τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των υπαλλήλων που μετατάσσονται ή αποσπώνται στο σύνδεσμο συμπεριλαμβανομένης της τυχόν καταβολής προσωπικής διαφοράς, δεν θίγονται σε καμία περίπτωση. Σε περίπτωση λύσης του συνδέσμου για οποιοδήποτε λόγο, το προσωπικό μεταφέρεται αυτοδικαίως στη θέση που κατείχε πριν τη μετάταξη ή την απόσπαση. Ο χρόνος υπηρεσίας στο σύνδεσμο λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλες τις νόμιμες συνέπειες.
(άρθρα 175 – 180)

2.α. Προβλέπεται η υποχρεωτική λειτουργία σε κάθε Δήμο, Υπηρεσίας Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.), εφόσον πληρούνται οι τιθέμενες προϋποθέσεις στελέχωσης (είτε σύμφωνα με το ν.4495/2017 είτε με υποχρεωτική μετακίνηση προσωπικού κ.λπ.).

β. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται αδυναμία συγκρότησης αυτοτελούς Υ.ΔΟΜ., οι σχετικές αρμοδιότητες ασκούνται υποχρεωτικά με διοικητική υποστήριξη, από το Δήμο της έδρας της οικείας περιφερειακής ενότητας. Στην περίπτωση αυτή, τα παράβολα που αντιστοιχούν στην έκδοση οικοδομικών αδειών για ακίνητα κείμενα εντός της επικράτειας των υποστηριζόμενων Δήμων αποδίδονται στο Δήμο που παρέχει τη διοικητική υποστήριξη. Με κ.υ.α. καθορίζεται η διαδικασία απόδοσης των παραβόλων στο Δήμο ο οποίος παρέχει τη διοικητική υποστήριξη.
(άρθρο 181)

3. Ελεγκτείται η δυνατότητα συμμετοχής των ο.τ.α. α' και β' βαθμού, κατ' εξαίρεση των αριθμητικών περιορισμών που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία, σε: **α)** νομικά πρόσωπα αναπτυξιακού χαρακτήρα, **β)** σε νομικά πρόσωπα με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας ή την αξιοποίηση δημοσίων αγαθών. Ομοίως, επιτρέπεται στους μικρούς

νησιωτικούς δήμους να συνιστούν μονομετοχικές εταιρείες, με μοναδικό αντικείμενο τη λειτουργία πρατηρίου υγρών καυσίμων εντός της χωρικής τους εμβέλειας, εφόσον δεν λειτουργεί αντίστοιχη ιδιωτική επιχείρηση.

(άρθρα 182 – 184)

4.α. Τίθεται νέο πλαίσιο για τα ανταποδοτικά τέλη των ο.τ.α. α' βαθμού τα οποία προορίζονται για την κάλυψη δαπανών αποκομιδής και διαχείρισης απορριμάτων, ηλεκτροφωτισμού οδών και πλατειών και κοινόχρηστων χώρων, και σε σχέση με τα ήδη ισχύοντα προβλέπονται τα εξής :

- Απαγορεύεται ρητά η με οποιονδήποτε χρήση ή δέσμευση των πόρων που προέρχονται από την είσπραξη του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού, για την κάλυψη οποιωνδήποτε άλλων δαπανών και υποχρεώσεων.

- Επανακαθορίζονται οι συντελεστές για τον υπολογισμό του προαναφερόμενου τέλους, οι οποίοι διακρίνονται σε γενικούς και ειδικούς.

β. Επανακαθορίζονται, επίσης, τα κριτήρια κατανομής από το Υπουργείο Εσωτερικών των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.) στους ο.τ.α., με αντίστοιχη τροποποίηση των οικείων διατάξεων (άρθρα 259 και 260 του ν. 3852/2010).

(άρθρο 185 – 186)

5. Προβλέπεται νέα διαδικασία συζήτησης και ψήφισης του προϋπολογισμού των Δήμων και των Περιφερειών και του Τεχνικού Προγράμματος αυτών και, πέραν των ήδη ισχυόντων, ορίζεται ότι:

α. Οι δράσεις που αφορούν στις κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των έργων και των υπηρεσιών τους αναφέρονται σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού.

β. Επιτρέπεται η κατάθεση εναλλακτικών προτάσεων είτε στην οικονομική επιτροπή (στάδιο σύνταξης σχεδίου προϋπολογισμού) είτε στο δημοτικό συμβούλιο (στάδιο συζήτησης και ψήφισης), κατά τα α οριζόμενα.

γ. Συνοπτική κατάσταση του προϋπολογισμού αναρτάται στην ιστοσελίδα του οικείου ο.τ.α..

δ. Μέχρι την έναρξη ισχύος του νέου προϋπολογισμού, και πάντως όχι αργότερα από το τέλος Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, ισχύει ο προϋπολογισμός του έτους που έχει λήξει, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, για την είσπραξη κάθε είδους εσόδου και για τη διενέργεια και την πληρωμή μόνον των μνημονευόμενων υποχρεωτικών δαπανών, ενώ μετά την πάροδο του τριμήνου, απαγορεύεται να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη με βάση τον προϋπολογισμό του περασμένου έτους, πλην αυτών που αφορούν: i) τις αποδοχές προσωπικού και την καταβολή των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών και ii) την καταβολή των χορηγούμενων από τις περιφέρειες διατροφικού επιδόματος και ανάδοχης οικογένειας.

(άρθρα 189 – 192)

6.α. Ορίζεται ότι, οι υπόχρεοι σε καταβολή τέλους παρεπιδημούντων ή τέλους επί των ακαθαρίστων εσόδων, εφόσον υπόκεινται σε Φ.Π.Α., υποβάλλουν την προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία δήλωση, μέσω της

ηλεκτρονικής εφαρμογής «TAXISnet» του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ταυτόχρονα με την υποβολή δήλωσης Φ.Π.Α. Ο τρόπος υλοποίησης της ως άνω διαδικασίας καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την είσπραξη των τελών μέσω αυτής καθορίζονται με κ.υ.α..

β. Στο Υπουργείο Εσωτερικών τηρείται βάση δεδομένων με τίτλο «Καταγραφή Ακίνητης Περιουσίας Ο.Τ.Α.» και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας της (διαβίβαση στοιχείων από υφιστάμενες βάσεις δεδομένων κ.λπ.).

γ. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συνιστάται, με κ.υ.α., Επιτροπή με σκοπό την εκπόνηση και υποβολή πρότασης ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραχώρηση δημοτικών εκτάσεων για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές και αγροτικές εκμεταλλεύσεις, κ.λπ. Η Επιτροπή αποτελείται από δώδεκα (12) μέλη και δύο (2) γραμματείς, στους οποίους καταβάλλεται αποζημίωση που καθορίζεται με κ.υ.α.

δ. Ρυθμίζονται εκ νέου επιμέρους ζητήματα εκμίσθωσης ακινήτων των Δήμων (εκμίσθωση χωρίς δημοπρασία κ.λπ.) καθώς και για την δωρεάν παραχώρηση χρήσης δημοτικών ακινήτων και κινητών πραγμάτων σε φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους και προϋποθέσεις. **(άρθρα 193 – 196)**

7.α. Επανακαθορίζονται τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας Ο.Τ.Α. (Παρατηρητήριο) και συγκεκριμένα:

- Αυξάνεται ο αριθμός των μελών του Παρατηρητηρίου και ορίζεται σε δεκατέσσερα (σήμερα μετέχουν επτά μέλη με δικαίωμα ψήφου και τρία μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, τα οποία δικαιούνται την προβλεπόμενη αποζημίωση που καθορίζεται με κ.υ.α.). Επίσης ορίζεται σε τρεις (από δύο) ο ανώτατος αριθμός υπαλλήλων που παρέχουν γραμματειακή υποστήριξη στο Παρατηρητήριο.

- Ρυθμίζονται επιμέρους θέματα όσον αφορά στη διαδικασία παρακολούθησης της κατάρτισης και της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των ο.τ.α.. από το Παρατηρητήριο, τη σύνταξη των περιοδικών εκθέσεων κ.λπ..

β. Συστήνεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων λογαριασμός, για τη χρηματοδότηση των ο.τ.α.. με στόχο την ισοσκελίση του προϋπολογισμού τους, με την ονομασία «Λογαριασμός Οικονομικής Ενίσχυσης Ο.Τ.Α.» (Λογαριασμός). Ο Λογαριασμός χρηματοδοτείται σε ετήσια βάση από τους Κ.Α.Π. και συγκεκριμένα σε ποσοστό 2% επί αυτών που αποδίδονται στους δήμους και τις περιφέρειες και, εφόσον κριθεί απολύτως αναγκαίο, με χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό, πέραν αυτής που προορίζεται για την ενίσχυση των Κ.Α.Π. και ανάλογα με τις δυνατότητες αυτού. Το εν λόγω ποσοστό μπορεί να διαφοροποιείται συνολικά ή ανά βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης με κ.υ.α.

Αντίστοιχα, καταργούνται οι διατάξεις το άρθρου 76 παρ. 8 του ν. 4316/2014 που προβλέπουν τον «Λογαριασμό Εξυγίανσης των Ο.Τ.Α.» που

είχε παρόμοιο σκοπό (ομοίως χρηματοδότηση από τους ΚΑΠ αλλά σε ποσοστό 4%, από τον κρατικό προϋπολογισμό κ.λπ.). Το υφιστάμενο υπόλοιπο του καταργούμενου Λογαριασμού μεταφέρεται στον «Λογαριασμό Οικονομικής Ενίσχυσης Ο.Τ.Α».

γ. Για τη χρηματοδότηση των ο.τ.α. και των νομικών τους προσώπων από τον προαναφερόμενο Λογαριασμό συνάπτεται μεταξύ του Υπουργού Εσωτερικών και του οικείου φορέα Προγραμματική Συμφωνία, με την οποία ορίζονται ο σκοπός και το αντικείμενο αυτής, το περιεχόμενο και η οικονομική αποτίμηση των παρεμβάσεων που έχει αποφασίσει το οικείο δημοτικό, περιφερειακό ή διοικητικό συμβούλιο, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθεί η χρηματοδότηση κ.λπ. Οι εν λόγω Προγραμματικές Συμφωνίες δεν υπόκεινται σε προσυμβατικό έλεγχο. **(άρθρο 197 – 202)**

8.α. Ορίζεται ο δήμαρχος ως αρμόδιος για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση όλων των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό πιστώσεων, με την έκδοση της σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Για την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας δεν απαιτείται η προηγούμενη απόφαση συλλογικού οργάνου, πλην των οριζόμενων εξαιρέσεων. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία, ορίζεται το δημοτικό συμβούλιο ως όργανο αρμόδιο για την έγκριση δαπανών και τη διάθεση πιστώσεων, νοείται εφεξής ο δήμαρχος.

β. Επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής (απευθείας ανάθεση προμηθειών κ.λπ.).

γ. Από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, ο δήμαρχος παύει να έχει την ιδιότητα του εκκαθαριστή των δαπανών και του εντολέα των πληρωμών. Όπου στην κείμενη νομοθεσία ορίζεται ότι ο δήμαρχος υπογράφει ή συνυπογράφει πράξεις εκκαθάρισης και χρηματικά εντάλματα πληρωμής ή ότι εκδίδει χρηματικά εντάλματα, νοείται στη θέση του ο προϊστάμενος οικονομικών υπηρεσιών ή τα ιεραρχικώς υφιστάμενα όργανα που εξουσιοδοτούνται από αυτόν.

δ. Κατ' εξαίρεση, στους μικρούς δήμους που λόγω έλλειψης προσωπικού και οργανικών μονάδων δεν διαθέτουν προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών, οι πράξεις εκκαθάρισης και τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής υπογράφονται μόνο από τον υπάλληλο που ορίζεται για το σκοπό αυτό με απόφαση δημάρχου. Ομοίως, στα δημοτικά ν.π.δ.δ. που δεν έχουν δικό τους διοικητικό προσωπικό και η ταμειακή τους υπηρεσία διεξάγεται από το δήμο που τα έχει συστήσει, (παρ. 6 του άρθρου 166 του ν. 3463/2006), νοείται ότι διεξάγεται εν γένει η λειτουργία της οικονομικής τους υπηρεσίας. Σε αυτή την περίπτωση, οι αρμοδιότητες ανάληψης των υποχρεώσεων, εκκαθάρισης και εντολής των δαπανών ασκούνται από τις αντίστοιχες υπηρεσίες του δήμου και οι σχετικές πράξεις υπογράφονται από τα όργανα που είναι αρμόδια για τις δαπάνες του δήμου.

ε. Η έκδοση ή συνυπογραφή ή παραλαβή ή εξόφληση επιταγών από το δήμαρχο για λογαριασμό του δήμου και γενικά η ανάμιξη του σε διαχειριστικές ενέργειες της ταμειακής υπηρεσίας δεν επιτρέπονται.

στ. Στο πλαίσιο του δήμου, οι αρμοδιότητες ελέγχου, εποπτείας και καταλογισμού των υπολόγων (άρθρα 150 και 152 του ν.4270/2014), κατά το μέρος που ανάγονται στο διατάκτη, ασκούνται από το δήμαρχο.

ζ. Ορίζονται οι υπάλληλοι που θεωρούνται προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών.

η. Εισάγονται διαδικαστικού χαρακτήρα ρυθμίσεις σχετικές με την οικονομική λειτουργία των δήμων (ανάληψη υποχρέωσης για την ανάθεση συμβάσεων, τις ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, την αγορά/ μίσθωση ακινήτων κ.λπ.).

ι. Ορίζεται ότι τα ποσά της πάγιας προκαταβολής κατατίθενται σε πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύει η Τράπεζα της Ελλάδος, σε λογαριασμούς ειδικού σκοπού, που ανήκουν στον οικείο δήμο, μετά από πρόταση των υπολόγων διαχειριστών και απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Υπεύθυνοι κίνησης των λογαριασμών αυτών ορίζονται δημοτικοί υπάλληλοι.

ια. Επιτρέπεται η συνομολόγηση δανείων από δήμους και περιφέρειες, κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων του άρθρου 264 του ν. 3852/2010, για την υλοποίηση δράσεων βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας εγκαταστάσεων, μηχανημάτων ή οχημάτων τους και εν γένει επενδυτικών σχεδίων, με την προϋπόθεση ότι, από τις ανωτέρω δράσεις και σχέδια, επέρχεται μείωση του κόστους λειτουργίας τους και ότι, από την εξοικονόμηση αυτή, καλύπτεται και το κόστος εξυπηρέτησης των σχετικών τοκοχρεολυσίων.

Με υπουργική απόφαση ρυθμίζονται τα ζητήματα εφαρμογής της
(άρθρα 203 – 210)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

Επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κεντρικής διοίκησης. Συγκεκριμένα προβλέπονται τα ακόλουθα:

1.α. Συνιστώνται, με κ.υ.α., μίκτες Διυπουργικές Επιτροπές Ανακαθορισμού Αρμοδιοτήτων και Διαδικασιών (Δ.Ε.ΑΝ.Α.Δ.) και καθορίζεται το έργο τους (καταγραφή αρμοδιοτήτων και διαδικασιών της κεντρικής διοίκησης, των αποκεντρωμένων διοικήσεων και της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, εντοπισμός προβλημάτων και δυσλειτουργιών κ.λπ.).

- Με την προαναφερόμενη κ.υ.α., προσδιορίζονται οι εκπρόσωποι των Υπουργείων, της Κ.Ε.Δ.Ε. και της ΕΝ.Π.Ε. στις Δ.Ε.ΑΝ.Α.Δ., στις συνεδριάσεις των οποίων μπορούν να συμμετέχουν εμπειρογνώμονες και ειδικοί επιστήμονες.

- Προσδιορίζεται ο σκοπός των Δ.Ε.ΑΝ.Α.Δ. (εντοπισμός περιπτώσεων κατακερματισμού ή αλληλεπικάλυψης αρμοδιοτήτων και διαδικασιών μεταξύ της κεντρικής διοίκησης, των αποκεντρωμένων διοικήσεων και των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης, μελέτη της δυνατότητας απλοποίησης των όρων άσκησης των οικείων αρμοδιοτήτων και διαδικασιών κ.λπ.).

- Προβλέπεται η υποχρέωση κάθε Δ.Ε.ΑΝ.Α.Δ. να υποβάλει στον Υπουργό Εσωτερικών, στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό και στη Μόνιμη Επιτροπή Ελέγχου Αρμοδιοτήτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εντός της οριζόμενης προθεσμίας από τη συγκρότησή της, πόρισμα με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις της, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Με υπουργική απόφαση, συνιστάται Μόνιμη Επιτροπή Ελέγχου Αρμοδιοτήτων Τοπικής Αυτοδιοίκησης και καθορίζεται το αντικείμενο αυτής (έλεγχος και παροχή γνώμης για κάθε ζήτημα σχετικό με τη μεταβολή του νομοθετικού πλαισίου καθορισμού των αρμοδιοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού καθώς και της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Κεντρικής Διοίκησης και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων).

- Καθορίζεται η σύνθεση των μελών της εν λόγω Επιτροπής και το έργο αυτής (διατύπωση γνώμης επί συναφών με την τοπική αυτοδιοίκηση σχεδίων νόμων κ.λπ.).

- Με την προαναφερόμενη απόφαση, καθορίζονται λοιπά θέματα σύγκλησης και λειτουργίας αυτής. **(άρθρα 211, 212)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

Ρυθμίζονται λοιπά θέματα σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση και συγκεκριμένα:

1. Τροποποιούνται συγκεκριμένες διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν.3584/2007) και του «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» (ν.3852/2010) και επανακαθορίζεται η διαδικασία σύστασης θέσεων Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών στους δήμους και τις περιφέρειες, αντίστοιχα. Ειδικότερα:

α. Επαναλαμβάνονται ρυθμίσεις της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με τον αριθμό των θέσεων Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών των δήμων και μεταξύ άλλων, προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας κάθε δήμου, μίας θέσης Ειδικού Συνεργάτη, επιπλέον των ήδη προβλεπόμενων, για τους δήμους με μόνιμο πληθυσμό πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) κατοίκους, σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

β. Ρυθμίζονται υπηρεσιακά θέματα των Ειδικών Συμβούλων, των Ειδικών Συνεργατών και των Επιστημονικών Συνεργατών των Περιφερειών, οι οποίοι δεν παρεμβάλλονται στην οργανωτική και βαθμολογική κλίμακα και είναι ανεξάρτητοι από το ειδικό Επιστημονικό προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ι.δ.α.χ.) που προσλαμβάνεται σε οργανικές θέσεις.

- Προσδιορίζονται οι αρμοδιότητές τους (διενέργεια ερευνών, εκπόνηση μελετών, τήρηση αρχείου ελληνικών και ξένων βιβλιογραφικών δεδομένων

κ.λπ.) και μνημονεύονται τα προσόντα που απαιτούνται για την πλήρωση των θέσεων αυτών.

- Οι εν λόγω θέσεις μπορούν να πληρούνται και με απόσπαση υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, η οποία διενεργείται, με κ.υ.α.

Η μισθοδοσία των αποσπώμενων υπαλλήλων καταβάλλεται από την υπηρεσία υποδοχής.

- Προβλέπονται οι περιπτώσεις λύσης των συμβάσεων εργασίας των Ειδικών Συμβούλων, των Ειδικών Συνεργατών και των Επιστημονικών Συνεργατών των Περιφερειών και σε κάθε περίπτωση η λύση αυτών γίνεται αζημίως για την περιφέρεια. **(άρθρα 213, 214)**

2.α. Καθορίζεται εκ νέου η διαδικασία κατάρτισης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας των περιφερειών και ρυθμίζονται θέματα αναπλήρωσης του Εκτελεστικού Γραμματέα κάθε Περιφέρειας, σε περίπτωση κένωσης της θέσης αυτού.

β. Καθορίζεται, επίσης, η διαδικασία: **i)** πρόσληψης προσωπικού των Περιφερειών, συμπεριλαμβανομένων και των δικηγόρων αυτών, **ii)** τοποθετήσεων και μετακινήσεων των υπαλλήλων των Περιφερειών. Ορίζεται δε ότι, η μετακίνηση υπαλλήλου σε οργανική μονάδα άλλης περιφερειακής ενότητας επιτρέπεται μόνο για λόγους εξαιρετικής υπηρεσιακής ανάγκης, λαμβανομένων υπόψη και κοινωνικών κριτηρίων (οικογενειακή κατάσταση, λόγοι υγείας, συνυπηρέτηση συζύγου κ.λπ.). **(άρθρα 215 - 219)**

3.α. Οι ο.τ.α. αναλαμβάνουν οφειλές των ανώνυμων και αναπτυξιακών εταιρειών, στις οποίες αυτοί και οι λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κατέχουν την πλειοψηφία του εταιρικού τους κεφαλαίου, εφόσον αυτές τελούν υπό εκκαθάριση ή λυθούν και τεθούν υπό εκκαθάριση μέχρι τις 31-10-2018 (αντί μέχρι τις 31-10-2017, που ισχύει).

- Παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς, σε έναν από τους οικείους ο.τ.α., ένωση ή ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ., με την ίδια σχέση εργασίας, του προσωπικού των ανώνυμων εταιρειών ο.τ.α. και των ανώνυμων αναπτυξιακών εταιρειών πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, εφόσον τελούν υπό εκκαθάριση ή λυθούν και τεθούν υπό εκκαθάριση μέχρι τις 31-10-2018 (αντί μέχρι τις 31-10-2017, που ισχύει), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Ορίζεται ότι, οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες περιφερειών, με μοναδικό μέτοχο την οικεία περιφέρεια, οι οποίες ασκούν επιχειρηματική - οικονομική δραστηριότητα, λύνονται και τίθενται υπό εκκαθάριση με απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου.

Με την ίδια ως άνω απόφαση, ορίζεται εκκαθαριστής και καθορίζονται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία, ο χρόνος ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης, η αμοιβή του εκκαθαριστή και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Τα πάσης φύσεως δικαιώματα (εμπράγματα, ενοχικά, συμμετοχές, παραχωρήσεις και μισθώσεις επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας και οι πάσης φύσεως απαιτήσεις) μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στην Περιφέρεια, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα.

Ομοίως, μπορούν να συνεχίζονται από την οικεία περιφέρεια μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης, τα έργα, οι δράσεις και τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς ή εθνικούς πόρους και τα οποία έχουν αναληφθεί και υλοποιούνται από τις ανωτέρω επιχειρήσεις.

Εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 2 του ν.4483/2017 και συγκεκριμένα: **i)** το μεταφερόμενο προσωπικό των ανωτέρω επιχειρήσεων κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις στις οικείες Περιφέρειες και **ii)** οι οφειλές των εν λόγω επιχειρήσεων προς το Ελληνικό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και τους τρίτους, μπορούν να καταβάλλονται από την οικεία Περιφέρεια.

γ. Προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που μέτοχος των ανωτέρω εταιρειών είναι αγροτικός συνεταιρισμός, ο οποίος κατέχει το 5% του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης και υπάρχει αδυναμία εκ μέρους του να αναλάβει τις αναλογούσες σε αυτόν οφειλές, μπορεί ο οικείος δήμος ή η περιφέρεια να αναλάβει το σύνολο των οφειλών που αναλογούν στο συνεταιρισμό.

(άρθρο 220)

4.α. Επανακαθορίζεται η σύσταση συγκεκριμένων Δήμων του νομού Βοιωτίας και μετονομάζονται οι μνημονευόμενοι Δήμοι Καλαμπάκας και Μώλου-Αγίου Κωνσταντίνου.

β. Ρυθμίζεται εκ νέου η διαδικασία απαλλαγής, από την καταβολή του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού ακινήτων, στα οποία διακόπτεται η ηλεκτροδότηση.

- Προβλέπεται ότι, οφειλές από τέλη καθαριότητας και φωτισμού που αντιστοιχούν σε χρονικό διάστημα μέχρι την έναρξη ισχύος των προτεινομένων ρυθμίσεων, κατά το οποίο είχε διακοπεί η ηλεκτροδότηση ενός ακινήτου, διαγράφονται ή παραλείπεται η βεβαίωσή τους.

γ. Επεκτείνεται η κατά το άρθρο 99 παρ. 2 του ν.4483/2017 εξαίρεση από την περικοπή της υπερβάλλουσας μείωσης (προσωπικής διαφοράς) και στους τακτικούς υπαλλήλους δημοσίων υπηρεσιών, ν.π.δ.δ. και ο.τ.α. α' και β' βαθμού, οι οποίοι στις 27-10-2011 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν.4024/2011) ήταν αποσπασμένοι, με γενικές ή ειδικές διατάξεις, σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες, ν.π.δ.δ. και ο.τ.α. α' και β' βαθμού ή ανεξάρτητες αρχές και με αίτησή τους, μετατάσσονται στην υπηρεσία που είναι αποσπασμένοι, με την ίδια σχέση εργασίας και ταυτόχρονη μεταφορά θέσης που κατέχουν, εφόσον δεν υπάρχει κενή θέση. Η ως άνω εξαίρεση ισχύει αναδρομικά και ανάγεται στο χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων, δυνάμει των οποίων επήλθε, κατά περίπτωση, η περικοπή.

δ. Ο καθαρισμός και η αστυνόμευση ρεμάτων και των απαλλοτριώσεων χώρων παρά τα ρέματα δεν περιλαμβάνονται εφεξής στις αρμοδιότητες των νησιωτικών και των ορεινών δήμων, καταργουμένων των σχετικών διατάξεων (άρθρο 204 παρ. Ε περ. 4 του ν.3852/2010 και άρθρο 4 παρ. 2 περ. θ' του ν.4071/2012).

(άρθρα 221 - 224)

II. ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία τους. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

1.α. Συνιστώνται, στις Περιφέρειες της ηπειρωτικής χώρας, πλην της Περιφέρειας Αττικής, ΦΟΔΣΑ, από τους Δήμους της οικείας Περιφέρειας, είτε ως ν.π.δ.δ. με τη μορφή συνδέσμου είτε ως επιχειρήσεις ο.τ.α. με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.). Οι εν λόγω Φορείς ανεξαρτήτως νομικής μορφής έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και λειτουργούν χάριν του δημοσίου συμφέροντος.

β. Παρέχεται η δυνατότητα λειτουργίας έως και τριών ΦΟΔΣΑ εντός της οικείας Περιφέρειας (σήμερα εντός μίας Περιφέρειας μπορεί να λειτουργεί μόνο ένας ΦΟΔΣΑ), εφόσον πληρούνται οι τιθέμενες προϋποθέσεις (πρόβλεψη ύπαρξης χώρου υγειονομικής ταφής (ΧΥΤ) και μονάδας μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων ή άλλου συναφούς έργου ή υποδομής κ.λπ.).

γ. Για τη σύσταση δεύτερου ή τρίτου ΦΟΔΣΑ στις Περιφέρειες όπου υφίσταται μόνο ένας, καθώς και στις Περιφέρειες όπου έχει συσταθεί Περιφερειακός ΦΟΔΣΑ, απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικά, οι μνημονεύομενες προϋποθέσεις, επιπλέον των τιθέμενων, κατά τα ανωτέρω, προϋποθέσεων.

δ. i) Προβλέπεται η δυνατότητα μετατροπής ΦΟΔΣΑ με νομική μορφή Α.Ε. (άρθρο 265 ν.3463/2006), σε ΦΟΔΣΑ με νομική μορφή συνδέσμου, (σήμερα υφίσταται μόνο η αντίστροφη δυνατότητα) και επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με την ακολουθούμενη διαδικασία (καθολική διαδοχή στην κινητή και ακίνητη περιουσία του ΦΟΔΣΑ που μετατρέπεται, εκκρεμείς δίκες κ.λπ.).

ii) Στις Περιφέρειες που υφίστανται ή συσταθούν πέραν του ενός ΦΟΔΣΑ, αυτοί δύνανται να συγχωνευθούν μεταξύ τους, εφόσον υπάρχει η απαιτούμενη πλειοψηφία στα δημοτικά συμβούλια των Δήμων-μελών τους. Με πράξη του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης διαπιστώνεται η συμμετοχή των δήμων, η συγχώνευση των ΦΟΔΣΑ και η περιέλευση της κινητής και ακίνητης περιουσίας των συγχωνευόμενων νομικών προσώπων, σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία. Μεταξύ άλλων, συνιστάται, εντός της τασσόμενης προθεσμίας, Επιτροπή Καταγραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων φορέων, με την οριζόμενη σύνθεση και έργο. Η εν λόγω Επιτροπή, με την ολοκλήρωση των καθηκόντων της, αποστέλλει σχετική έκθεση στον αρμόδιο Συντονιστή για την έκδοση αμελλητί της διαπιστωτικής πράξης συγχώνευσης και περιέλευσης της κινητής και ακίνητης περιουσίας αυτών στον οικείο δήμο. Από την δημοσίευση της προαναφερόμενης απόφασης, ο Δήμος καθίσταται καθολικός διάδοχος της κινητής και ακίνητης περιουσίας του κάθε νομικού προσώπου που συγχωνεύεται και υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτού, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων έργου. Οι εκκρεμείς δίκες

συνεχίζονται χωρίς διακοπή και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης αυτών. Οι αποφάσεις που αφορούν στην ακίνητη περιουσία μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία του αρμόδιου Κτηματολογικού Γραφείου.

iii) Για τις ανωτέρω περιπτώσεις μετατροπής ή συγχώνευσης ΦΟΔΣΑ προβλέπεται ότι και το προσωπικό που απασχολείται στους ανωτέρω Φορείς με σχέση έμμισθης εντολής μεταφέρεται αυτοδικαίως, μαζί με το λοιπό προσωπικό, στον ΦΟΔΣΑ που προκύπτει από τη μετατροπή/συγχώνευση, από το χρόνο σύστασης του νομικού προσώπου με τη νέα νομική μορφή και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις του οικείου Οργανισμού Εσωτερικών Υποθέσεων (ΟΕΥ) ή κανονισμού προσωπικού, που συνιστώνται κατά κατηγορία/ εκπαιδευτική βαθμίδα και κλάδο/ ειδικότητα ή έμμισθη εντολή. Στην περίπτωση μη ύπαρξης κενών θέσεων, αυτές δημιουργούνται με τροποποίησή του ΟΕΥ ή του κανονισμού. Το εν λόγω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και από το συνταξιοδοτικό καθεστώς, που υπαγόταν πριν τη μετατροπή/συγχώνευση, η δε προηγούμενη απασχόλησή του αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία με κάθε έννομη συνέπεια. Συμβάσεις ι.δ.ο.χ. ή μίσθωσης έργου που βρίσκονται σε ισχύ συνεχίζονται από το νέο φορέα μέχρι τη λήξη τους. Συνεχίζεται, επίσης, η διαδικασία πρόσληψης προκηρυσσόμενων θέσεων των ΦΟΔΣΑ που μετατρέπονται. Τέλος, εισάγονται ειδικότερες ρυθμίσεις μεταφοράς και κατάταξης προσωπικού για την περίπτωση μετατροπής Α.Ε. σε σύνδεσμο ή συγχώνευσης ΦΟΔΣΑ με τη μορφή Α.Ε. με την πρόβλεψη σύστασης θέσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα κατά περίπτωση.

ε. Προβλέπεται η υποχρεωτική σύσταση ΦΟΔΣΑ με τη μορφή συνδέσμων στις Περιφέρειες όπου συνιστώνται περισσότεροι του ενός ΦΟΔΣΑ. Οι σύνδεσμοι αυτοί, με τίτλο «Φορείς Σχεδιασμού Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων» (ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ), αποτελούν ν.π.δ.δ. των Δήμων, με τις οριζόμενες αποκλειστικές αρμοδιότητες. Περαιτέρω, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία των ΦΟΣΠΕΣΔΑ, όπως ενδεικτικά, το περιεχόμενο της απόφασης σύστασης του εν λόγω Φορέα, η έδρα, η διάρκεια αυτού, η συγκρότηση των οργάνων διοίκησης, η εκλογή των μελών αυτών, οι σχετικές αρμοδιότητες και η μεταβίβαση αυτών, η αναπλήρωση μελών ή/και οργάνων κ.λπ.

Ειδικότερα, ορίζεται ότι, όργανα διοίκησης του ΦΟΣΠΕΣΔΑ αποτελούν το διοικητικό συμβούλιο (Δ.Σ.) και ο πρόεδρος αυτού, ο οποίος, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του μπορεί να συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου από μέλη του Δ.Σ., υπαλλήλους του ΦΟ.Σ.ΠΕΔΣΑ, ή ιδιώτες, για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων που αφορούν στον εν λόγω Φορέα.

στ. Με κ.υ.α., καθορίζονται θέματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας των ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ, οι κυρώσεις και η διαδικασία επιβολής αυτών σε περίπτωση μη λήψης των σχετικών αποφάσεων από τα οικεία δημοτικά συμβούλια και το Δ.Σ. του συνδέσμου, καθώς και λοιπά συναφή θέματα.

(άρθρο 225)

2.α. Προβλέπεται ότι, η διαχείριση των στερεών αποβλήτων στα νησιά ασκείται, εφεξής, από τις υπηρεσίες των Δήμων και οι υφιστάμενοι ΦΟΔΣΑ καθώς και νομικά πρόσωπα που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ και έχουν συσταθεί έως 1-1-2013, καταργούνται ή λύνονται ενώ το προσωπικό αυτών μεταφέρεται αυτοδικαίως στους οικείους Δήμους, εκτός της περίπτωσης των ΦΟΔΣΑ που έχουν συσταθεί από περισσότερους του ενός νησιωτικούς Δήμους, οι οποίοι δύνανται να επιλέξουν τη συνέχιση ή όχι της λειτουργίας τους, κατά τα οριζόμενα.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στους οικείους Δήμους, στους οποίους ανατίθεται εφεξής η άσκηση των αρμοδιοτήτων των ΦΟΔΣΑ, να συνάπτουν συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας ή προγραμματικές συμβάσεις με γειτονικούς νησιωτικούς Δήμους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

γ. Οι ΦΟΔΣΑ με μέλος έναν μόνο Δήμο, καταργούνται ή λύνονται και οι αρμοδιότητές τους μεταφέρονται και ασκούνται από τις υπηρεσίες του οικείου Δήμου, ενώ με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συνιστάται, εντός της τασσόμενης προθεσμίας, Επιτροπή Καταγραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων του καταργούμενου ή υπό λύση νομικού προσώπου, με την οριζόμενη σύνθεση και έργο. Η εν λόγω Επιτροπή, με την ολοκλήρωση των καθηκόντων της, αποστέλλει σχετική έκθεση στον αρμόδιο Συντονιστή για την έκδοση αμελλητί της διαπιστωτικής πράξης κατάργησης ή λύσης των νομικών προσώπων και μεταβίβασης περιέλευσης της κινητής και ακίνητης περιουσίας αυτών στον οικείο δήμο. Από την δημοσίευση της προαναφερόμενης απόφασης, ο Δήμος καθίσταται διάδοχος του νομικού προσώπου που καταργείται ή λύεται και υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτού και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς διακοπή δίχως να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης.

δ. Στην περίπτωση των ΦΟΔΣΑ που έχουν συσταθεί από περισσότερους του ενός νησιωτικούς Δήμους, με την απόφαση του Δ.Σ. του νομικού προσώπου περί κατάργησης ή λύσης αυτού, ορίζεται ορκωτός ελεγκτής-λογιστής ο οποίος διενεργεί, εντός της τασσόμενης προθεσμίας, την απογραφή – καταγραφή και αποτίμηση των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων του νομικού προσώπου.

ε. Περαιτέρω, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την κατανομή του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς και κάθε άλλη έννομη σχέση των υπό κατάργηση ή λύση ΦΟΔΣΑ, όπως αυτά εξειδικεύονται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης. Προσδιορίζεται δε η ακολουθούμενη διαδικασία (αποστολή της έκθεσης απογραφής-καταγραφής και αποτίμησης και της απόφασης κατανομής των περιουσιακών στοιχείων, κατά τα ανωτέρω, στον Συντονιστή, έκδοση διαπιστωτικής πράξης κατάργησης ή λύσης των νομικών προσώπων και μεταβίβασης της κινητής και ακίνητης περιουσίας που περιέρχεται στους οικείους Δήμους). Από την δημοσίευση της απόφασης του Συντονιστή, η οποία καταχωρίζεται ατελώς στα οικεία βιβλία του υποθηκοφυλακείου ή κτηματολογικού γραφείου, οι Δήμοι καθίστανται καθολικοί διάδοχοι της κινητής και ακίνητης περιουσίας του νομικού προσώπου που καταργείται ή λύεται και υπεισέρχονται κατά το αντίστοιχο

μέρος σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτού, ενεχόμενοι εις ολόκληρον.

στ. Εκκρεμείς δίκες που υφίστανται κατά την κατάργηση των ΦΟΔΣΑ συνεχίζονται από τους οικείους Δήμους χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

ζ. Η αμοιβή του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή που διενεργεί την απογραφή-καταγραφή και αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των καταργούμενων ή λυόμενων ΦΟΔΣΑ βαρύνει τον προϋπολογισμό των εν λόγω νομικών προσώπων.

η. Προβλέπεται η υποχρεωτική σύσταση στις νησιωτικές Περιφέρειες, πλην της Περιφέρειας Κρήτης, Φορέα Σχεδιασμού ΠΕΣΔΑ (ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ), με ειδική πρόβλεψη για τα νησιά που βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων ηπειρωτικής Περιφέρειας, πλην της Περιφέρειας Αττικής, σχετικά με τη σύνταξη, την εκπόνηση και τροποποίηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). (άρθρο 226)

3.α. Προσδιορίζονται οι αποκλειστικές αρμοδιότητες των ΦΟΔΣΑ σχετικά με την η υλοποίηση μέτρων και έργων που προωθούν την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης στερεών αποβλήτων και μεταξύ άλλων: η εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης παραγωγής αποβλήτων, η κατασκευή και λειτουργία των προβλεπόμενων εγκαταστάσεων επεξεργασίας στερεών αποβλήτων και σταθμών μεταφόρτωσης, η υγειονομική ταφή και λειτουργία σχετικών χώρων για τα αστικά απόβλητα, η μηχανική - βιολογική επεξεργασία σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Δήμων στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την δημιουργία σχετικών δράσεων και έργων, η εκπόνηση επιχειρησιακού σχεδίου δράσης και των απαραίτητων μελετών, η υλοποίηση δράσεων για την επεξεργασία αποβλήτων της περιοχής ευθύνης τους, η υποβολή αιτήσεων σε επιχειρησιακά προγράμματα για χρηματοδότηση ως τελικοί δικαιούχοι, η υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία, η παροχή συνδρομής στους Δήμους για την εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης και αποκατάσταση των υφιστάμενων ΧΑΔΑ κ.λπ.

β. Επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των Δήμων επί Στερεών Αστικών Αποβλήτων (ΑΣΑ), πέραν των ήδη προβλεπόμενων (ν.3536/2007), ήτοι: εκπόνηση και υλοποίηση Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ), εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης παραγωγής αποβλήτων και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, οργάνωση και εφαρμογή της διαλογής στην πηγή των αστικών αποβλήτων στα διοικητικά όριά τους, καθώς και χωριστής συλλογής για τουλάχιστον τέσσερα (4) διακριτά ρεύματα ανακυκλώσιμων αποβλήτων υλικών και βιοαποβλήτων, συλλογή και μεταφορά των υπολειπόμενων συμμεικτων αστικών αποβλήτων και των προδιαλεγμένων, μετά από Διαλογή στην Πηγή, σε κατάλληλες υποδομές ανακύκλωσης, ανάκτησης ή διάθεσης, εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης των ΑΣΑ και αποκατάσταση των υφιστάμενων ΧΑΔΑ, σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης αποβλήτων, υποβολή έργων και δράσεων του ΤΣΔΑ για την επεξεργασία των ΑΣΑ, που παράγονται στα διοικητικά τους

όρια, για χρηματοδότηση από επιχειρησιακά προγράμματα είτε ευρωπαϊκά προγράμματα με την ιδιότητα του τελικού δικαιούχου, υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία, κατασκευή και λειτουργία Πράσινων Σημείων, υλοποίηση και λειτουργία Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) και Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ), κατασκευή και λειτουργία Μονάδων Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων κ.λπ.

(άρθρα 227 και 228)

4.α. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με τα όργανα Διοίκησης των ΦΟΔΣΑ που έχουν τη νομική μορφή του συνδέσμου των ο.τ.α. (Δ.Σ., Εκτελεστική Επιτροπή και Πρόεδρος). Συγκεκριμένα, εξειδικεύονται ζητήματα που αφορούν στη σύνθεση του Δ.Σ., στις αρμοδιότητες και τη λειτουργία του Δ.Σ. και της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και τις αρμοδιότητες του Προέδρου και τους Αντιπροέδρου του ΦΟΔΣΑ. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ο Πρόεδρος συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου από μέλη του Δ.Σ., υπαλλήλους του ΦΟΔΣΑ, ή ιδιώτες για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων του εν λόγω Φορέα, καθορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους.

β. Προβλέπεται η καταβολή αντιμισθίας στον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του ΦΟΔΣΑ, ισόποση με εκείνη που αναλογεί στο δήμαρχο και τους αντιδημάρχους, αντίστοιχα, του μεγαλύτερου σε πληθυσμό δήμου που συμμετέχει στο ΦΟΔΣΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα.

γ. Ρυθμίζονται επίσης ζητήματα σχετικά με τα όργανα διοίκησης, τη διοίκηση και τη λειτουργία των ΦΟΔΣΑ που έχουν τη νομική μορφή Α.Ε. (συμμετοχή των ο.τ.α. στο αρχικό κεφάλαιο, χρονική διάρκεια λειτουργίας, περιεχόμενο καταστατικού κ.λπ.). Ως προς τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο των ΦΟΔΣΑ, απαγορεύεται η συμμετοχή τρίτων και προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που στο μετοχικό κεφάλαιο του ΦΟΔΣΑ συμμετέχουν ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ. των ο.τ.α. α' βαθμού οι μετοχές αυτές περιέρχονται υποχρεωτικά στους Δήμους-μέλη του οικείου ΦΟΔΣΑ χωρίς την επιβολή οποιουδήποτε ανταλλάγματος, τέλους ή φόρου μεταβίβασης. Τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για το εισόδημα που αποκτούν από κεφάλαιο ή υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου από την άνευ ανταλλάγματος περιέλευση των μετοχών του ΦΟΔΣΑ στους οικείους δήμους.

(άρθρα 229-236)

5. Καθορίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με: **α.** την τιμολογιακή πολιτική και του πόρους των ΦΟΔΣΑ και μεταξύ άλλων, προβλέπεται η απαλλαγή από κάθε φόρο και τέλος των ποσών που αφορούν στο κόστος αποκατάστασης και μεταφροντίδας των ΧΥΤΑ ή άλλων εγκαταστάσεων του συστήματος διαχείρισης, καθώς και στο κατασκευαστικό και επενδυτικό πρόγραμμα του ΦοΔΣΑ (μελέτη και κατασκευή έργων), τα οποία εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού των ΦΟΔΣΑ και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για την διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας, αποκατάστασης και μεταφροντίδας των έργων διαχείρισης των ΑΣΑ.

β. την οικονομική διοίκηση και διαχείριση στο πλαίσιο των οποίων επιτελούνται υποχρεωτικά οι μνημονευόμενες λκογιστικές και ταμειακές πράξεις που επιτελούνται από τις οικονομικές υπηρεσίες των ΦΟΔΣΑ ανεξαρτήτως μορφής.
(άρθρα 237 και 238)

6. Επαναπροσδιορίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τις εισφορές των Δήμων υπέρ ΦΟΔΣΑ και τις σχετικές διαδικασίες είσπραξης. Μεταξύ άλλων:

α. Προβλέπεται ότι, στις περιπτώσεις που οι ΦΟΔΣΑ συνάπτουν συμβάσεις σύμπραξης καθορίζουν τις ανωτέρω ετήσιες εισφορές, ούτως ώστε αυτές να ορίζονται σε ύψος που εξασφαλίζει την εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων από τη σύμβαση σύμπραξης και να υπολογίζονται κατ' ελάχιστο με τιμή ανά τόνο αποβλήτων ίση προς την αντίστοιχη τιμή της σύμβασης σύμπραξης.

β. Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την έγγραφη γνωστοποίηση από τους ΦΟΔΣΑ προς τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας ή και άλλα πρόσωπα στα οποία έχει τυχόν ανατεθεί με νόμο ή σύμβαση η είσπραξη των ανταποδοτικών τελών για λογαριασμό των δήμων, του ποσού της ετήσιας εισφοράς κάθε δήμου προς τους ΦΟΔΣΑ, που προορίζεται για την εξυπηρέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων της σύμβασης σύμπραξης. Τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα υποχρεούνται να αποδίδουν το προαναφερόμενο ποσό απευθείας και κατά προτεραιότητα στους ΦΟΔΣΑ, πριν την απόδοση στον οικείο δήμο οποιουδήποτε ποσού έναντι εισπραχθέντων ανταποδοτικών τελών. Το ανωτέρω ποσό κατατίθεται σε ειδικό λογαριασμό του ΦΟΔΣΑ, ο οποίος εξυπηρετεί αποκλειστικά τις οικονομικές υποχρεώσεις του ΦΟΔΣΑ από τη σύμβαση σύμπραξης.

γ. Επιπλέον, επιτρέπεται οι ΦΟΔΣΑ να συστήσουν εξασφάλιση επί του προαναφερόμενου ειδικού λογαριασμού, υπέρ των δανειστών της εταιρίας ειδικού σκοπού της σύμβασης σύμπραξης και να εκχωρούν τα έσοδα από τις εισφορές των μελών τους ή τα τέλη παροχής των υπηρεσιών τους, για την ασφάλεια των εν λόγω συμβάσεων.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τους ΦΟΔΣΑ που συνάπτουν ή έχουν συνάψει προγραμματικές συμβάσεις για έργα διαχείρισης αποβλήτων που υλοποιούνται μέσω συμβάσεων σύμπραξης.
(άρθρο 239)

7. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με: **α.** την εποπτεία και συγκεκριμένα την εφαρμογή ελέγχου νομιμότητας επί των αποφάσεων των μονομελών και συλλογικών οργάνων διοίκησης των ΦΟΔΣΑ, ανεξαρτήτου νομικής μορφής,

β. την οργανωτική διάρθρωση και τον κανονισμό προσωπικού των ΦΟΔΣΑ κατά περίπτωση, ανάλογα με τη νομική μορφή λειτουργίας αυτών,

γ. την ενημέρωση των Δημοτικών Συμβουλίων και των ο.τ.α. σχετικά με το σχέδιο καθορισμού της τιμολογιακής πολιτικής και το σχέδιο τεχνικού προγράμματος του ΦΟΔΣΑ, καθώς και με τον ετήσιο απολογισμό και προγραμματισμό της επόμενης χρονιάς με βάση το οικείο ΠΕΣΔΑ.

(άρθρα 240-242)

8. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με το αντισταθμιστικό όφελος που καταβάλλουν οι ΦΟΔΣΑ στους Δήμους που φιλοξενούν, ή επιβαρύνονται από τη λειτουργία εγκαταστάσεων μηχανικής – βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων και χώρων υγειονομικής ταφής, των οριζόμενων κατηγοριών. Το ετήσιο αντισταθμιστικό όφελος, ύψους 1%, κατ' ελάχιστο όριο, επί των εσόδων του ετήσιου προϋπολογισμού των ΦΟΔΣΑ, επιμερίζεται ανά εγκατάσταση διαχείρισης και καταβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα. Τα εισπραττόμενα εκ της ανωτέρω αιτίας ποσά διατίθενται από τους Δήμους αποκλειστικά για περιβαλλοντικά έργα και δράσεις κατά 60% εντός της κοινότητας όπου βρίσκεται η εγκατάσταση και κατά 40% εντός των όμορων με αυτή κοινοτήτων. Στην περίπτωση που η όμορη κοινότητα ανήκει σε άλλο Δήμο, το αντισταθμιστικό όφελος καταβάλλεται στον οικείο ο.τ.α. α' βαθμού.

Με κ.υ.α. μπορεί να ρυθμίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής των ανωτέρω.

(άρθρο 243)

9. Ορίζεται ότι, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα (άρθρο 233 ν.3852/2010), η από δόλο ή βαριά αμέλεια, άρνηση, παράλειψη έκδοσης ή ελέγχου νομιμότητας, μη εκτέλεση ή παρακώλυση εκτέλεσης, τροποποίηση ή κατάργησή παρά το νόμο υποχρεωτικών διοικητικών πράξεων και η εν γένει παρεμπόδιση εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων από αιρετούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, που ενεργούν με οποιαδήποτε από τις μνημονευόμενες ιδιότητες.

(άρθρο 244)

10. Εισάγονται διατάξεις μεταβατικού χαρακτήρα σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθούνται, κατά περίπτωση για την προσαρμογή των υφιστάμενων Δήμων-μελών ΦΟΔΣΑ και Περιφερειακών ΦΟΔΣΑ στο προτεινόμενο με τον υπό ψήφιση νόμο, νέο πλαίσιο για τους εν λόγω Φορείς. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ημερήσιο πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για όσους Δήμους – μέλη ΦΟΔΣΑ δεν προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες προσαρμογής στο νέο πλαίσιο για τους ΦΟΔΣΑ. Το εν λόγω πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του οικείου Συντονιστή και εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διαδικασίες του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, ενώ με κ.υ.α. καθορίζονται θέματα σχετικά με την επιβολή και την είσπραξη αυτού.

(άρθρο 245)

11.α. Προβλέπονται ρυθμίσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για θέματα λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ και ΦΟΣΠΕΣΔΑ, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Παρατίθενται οι καταργούμενες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

(άρθρα 246 και 247)

III. ΜΕΡΗ ΤΡΙΤΟ και ΤΕΤΑΡΤΟ

Ρυθμίζονται θέματα άσκησης των αρμοδιοτήτων αναφορικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση καθώς και λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα:

1.α. Από 01-01-2019, οι μνημονευόμενες δεκατρείς (13) Διευθύνσεις Αστικής Κατάστασης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας εντάσσονται στην οργανική δομή του Υπουργείου Εσωτερικών, ως περιφερειακές διευθύνσεις αυτού, υπαγόμενες στην Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας. Οι μεταφερόμενες Διευθύνσεις διατηρούν τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες όπως αυτές προβλέπονται στους ισχύοντες Οργανισμούς της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Από την ίδια ημερομηνία, μεταφέρονται στις ανωτέρω περιφερειακές Διευθύνσεις, οι αρμοδιότητες και οι οργανικές θέσεις, όπως ορίζονται στους Οργανισμούς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, μαζί με το προσωπικό που υπηρετούσε στις μονάδες αυτές την 01-01-2018 και εξακολουθεί να υπηρετεί στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

β. Το Τμήμα Κοινωνικών Υποθέσεων και το Τμήμα Υγείας & Πρόνοιας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (πλην εκείνων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής) συγχωνεύονται σε Τμήμα Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Πρόνοιας και εντάσσονται στην αντίστοιχη Διεύθυνση Διοίκησης με το σύνολο των υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτά.

γ. Συνιστάται Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης και Κοινωνικών Υποθέσεων στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία απαρτίζεται από τέσσερα (4) Τμήματα και έχει τις οριζόμενες αρμοδιότητες.

Ομοίως, συνιστώνται δύο (2) Διευθύνσεις Αστικής Κατάστασης, Μετανάστευσης και Κοινωνικών Υποθέσεων (Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου) και ρυθμίζονται θέματα αρμοδιοτήτων και στελέχωσης αυτών (ένταξη υφιστάμενων Τμημάτων, μεταφορά προσωπικού και αρμοδιοτήτων). Στις εν λόγω Διευθύνσεις συνιστώνται και Τμήματα Γραμματείας.

δ. Ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα που ανακύπτουν από τη μεταφορά οργανικών μονάδων και προσωπικού σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι:

- Το Υπουργείο Εσωτερικών από την έναρξη άσκησης των μεταφερόμενων σε αυτό αρμοδιοτήτων υπεισέρχεται αυτοδικαίως στις συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων που είχαν συναφθεί για τη στέγαση των υπηρεσιών που συνδέονται με τις αρμοδιότητες αυτές, εφόσον οι οικείες υπηρεσίες εξακολουθούν να στεγάζονται στα μισθωμένα ακίνητα. Σε περίπτωση που στο ακίνητο στεγάζονται από κοινού και υπηρεσίες άλλων φορέων, η υπεισέλευση πραγματοποιείται κατ' αναλογία των χρησιμοποιούμενων ανά φορέα τετραγωνικών μέτρων. Ομοίως, αναλογικά επιμερίζονται και οι λοιπές λειτουργικές δαπάνες.

- Οι δαπάνες λειτουργίας των υπηρεσιών που εντάσσονται στο Υπουργείο Εσωτερικών εξακολουθούν να βαρύνουν έως τις 31-12-2018 τον προϋπολογισμό που έχει εγκριθεί για τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Οι ως

άνω πιστώσεις από 01-01-2019 προβλέπονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών κατά το μέρος που αφορούν τις υπηρεσίες που εντάσσονται σε αυτό.

- Το τακτικό προσωπικό των μεταφερόμενων οργανικών μονάδων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, που υπηρετούσε στις μονάδες αυτές την 01-01-2018 και εξακολουθεί να υπηρετεί στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, καθίσταται αυτοδίκαια από 01-01-2019 προσωπικό του Υπουργείου Εσωτερικών και κατατάσσεται σε θέσεις με διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου Υπουργού. Οι υφιστάμενες θέσεις προσωπικού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μεταφέρονται και αυξάνουν ισάριθμα τις οργανικές θέσεις προσωπικού του Οργανισμού του Υπουργείου Εσωτερικών.

- Οι πάσης φύσεως, επιπλέον μισθολογικές διαφορές και επιδόματα, που ελάμβανε το μεταφερόμενο προσωπικό εξακολουθούν να διατηρούνται, ως προσωπική διαφορά. Ο χρόνος προϋπηρεσίας του αναγνωρίζεται για όλες τις υπηρεσιακές και μισθολογικές συνέπειες.

- Με κ.υ.α. ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την εκτέλεση του προϋπολογισμού, τη μισθοδοσία, τη μεταφορά πιστώσεων, τη στέγαση υπηρεσιών και κάθε άλλο θέμα εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων.

(άρθρο 248)

2.α. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν.344/1976, περί ληξιαρχικών πράξεων και της συναφούς νομοθεσίας και ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα (καταχώριση πράξεων αποτέφρωσης νεκρών, για την οποία εφεξής δεν απαιτείται άδεια αλλά αρκεί η ληξιαρχική πράξη θανάτου, ληξιαρχική και δημοτολογική καταχώριση προσώπων ως τέκνων από έναν μόνο γονέα, προσαρμογή του Μητρώου Πολιτών κ.λπ.).

β. Επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία Κέντρων Αποτέφρωσης Οστών Νεκρών (Κ.Α.Ο.Ν.) από ιδιώτες σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία.

γ. Επιλύονται ζητήματα ανταλλαγής πληροφοριών με τα λοιπά κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από Έλληνες πολίτες στο κράτος μέλος της κατοικίας τους.

(άρθρα 249 – 252)

3.α. Καταργείται η Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων Βορείου Ελλάδας (Υ.Α.Σ.Β.Ε.) η οποία έχει υπαχθεί διοικητικά στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης (άρθρο 129 παρ. 2 ν. 4199/2013).

Οι ανατεθείσες και ασκούμενες από την Υ.Α.Σ.Β.Ε. αρμοδιότητες εφεξής μεταφέρονται και ασκούνται από την Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών – Βορείου Ελλάδος (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. – Β.Ε.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (άρθρο 50 του π.δ. 123/2017).

β. Το προσωπικό της Υ.Α.Σ.Β.Ε. που μετατάχθηκε – μεταφέρθηκε στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 129 του ν. 4199/2013 και του άρθρου 91, παρ. 1 του ν.4172/2013 (υποχρεωτικές μετατάξεις), μετατάσσεται –

μεταφέρεται με αίτησή του στη Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, για τη στελέχωση της Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Β.Ε.

Η μετάταξη/μεταφορά διενεργείται με υπουργική απόφαση κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, με μεταφορά της θέσης που κατέχει ο υπάλληλος, με την ίδια σχέση εργασίας, το βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει, διατηρουμένης τυχόν προσωπικής διαφοράς (άρθρο 2 παρ. 5 ν. 4440/2016).

γ. Σε περίπτωση εκτάκτων αναγκών για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές, επιτρέπεται η σύσταση, με υπουργική απόφαση, Τομέων Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (Τ.Α.Ε.Φ.Κ.), οι οποίοι λειτουργούν σε επίπεδο αυτοτελών τμημάτων, υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και διέπονται από τις μνημονευόμενες διατάξεις. Με όμοια απόφαση καθορίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη σύσταση, τη διαχείριση και την εν γένει λειτουργία των εν λόγω υπηρεσιών.

Παράλληλα, καταργούνται με κ.υ.α. οι υφιστάμενοι Τομείς Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΤΑΣ) και Τομείς Αποκατάστασης Πυροπλήκτων (ΤΑΠ) που έχουν υπαχθεί διοικητικά στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στην περιφέρεια των οποίων εδρεύουν (άρθρο 129 παρ. 1 ν. 4199/2013).

δ. Με υπουργική απόφαση καθορίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη σύσταση, τη διαχείριση και την εν γένει λειτουργία των εν λόγω υπηρεσιών.
(άρθρο 253)

4. Ιδρύεται Γραφείο Οικονομικής Διαχείρισης Τακτικού Προϋπολογισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και καθορίζονται οι αρμοδιότητες του.
(άρθρο 254)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, σύμφωνα και με το αρμόδιο Υπουργείο, επέρχονται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους λειτουργίας της συνιστώμενης Διεύθυνσης και των τεσσάρων Τμημάτων αυτής στο Υπουργείο Εσωτερικών. (άρθρο 111 παρ. 4) Το ύψος της προκαλούμενης δαπάνης όσον αφορά στην καταβολή επιδομάτων θέσης ευθύνης εκτιμάται στο ποσό των **23,5 χιλ. ευρώ** περίπου.

2. Ετήσια δαπάνη, ύψους **513,6 χιλ. ευρώ** περίπου, από τη σύσταση 34 οργανικών θέσεων προσωπικού (διαφόρων κατηγοριών) στο Υπουργείο Εσωτερικών, η οποία θα υλοποιείται στο βαθμό πλήρωσης των θέσεων αυτών

με πρόσληψη. (άρθρο 112 παρ. 8 και 9) Αντίστοιχα, η εν λόγω δαπάνη θα περιορίζεται στο βαθμό πλήρωσης των θέσεων με απόσπαση ή μετάταξη από φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης.

3. Ετήσια δαπάνη, από: α) τη σύσταση έως 40 θέσεων δικηγόρων στις Α.Υ.Ε. ΟΤΑ, η οποία εξαρτάται από την έκδοση π.δ./τος και εκτιμάται στο ποσό του **1 εκατ. ευρώ περίπου, (άρθρο 111 παρ. 1)**

β) τη σύσταση προσωποπαγών θέσεων στις Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. για την αυτοδίκαιη μετάταξη προσωπικού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του άρθρου 131 παρ. 3. Το ύψος τη δαπάνης αυτής εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός μετατασσόμενων υπαλλήλων, κατηγορία κ.λπ.).

Πέραν των προαναφερόμενων δαπανών, το κόστος λειτουργίας των Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. όπως αυτές αναδιοργανώνονται με τις προτεινόμενες διατάξεις ως περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών και με δεδομένο ότι δεν έχει γίνει έναρξη λειτουργίας της υφιστάμενης οργανωτικής δομής αυτών ως μονάδων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, θα εξειδικευθεί περαιτέρω με την έκδοση π.δ./τος που θα θεσπίσει τον Οργανισμό καθεμιάς εκ των επτά Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. (άρθρο 112 παρ. 3)

4. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της συνιστώμενης Επιτροπής για την εκπόνηση ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων σε δημοτικές εκτάσεις, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. (άρθρο 195 παρ. 1)

5. Ετήσια πρόσθετη δαπάνη από την καταβολή της προβλεπόμενης αποζημίωσης στα επιπλέον τέσσερα μέλη και τον έναν επιπλέον γραμματέα του Παρατηρητηρίου (άρθρο 197 παρ. 3 και 8). Η εν λόγω πρόσθετη δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **11,4 χιλ. ευρώ** περίπου.

6. Ετήσια δαπάνη από την κάλυψη του κόστους λειτουργίας των τριών συνολικά Διευθύνσεων, με την οριζόμενη διάρθρωση, που συνιστώνται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις Αττικής και Αιγαίου. (άρθρο 248 παρ. 5 και 6) Η δαπάνη αυτή, όσον αφορά στην καταβολή επιδομάτων θέσης ευθύνης, εκτιμάται στο ποσό των **32,4 χιλ. ευρώ** περίπου.

7. Δαπάνη από τη διεξαγωγή δημοτικών και περιφερειακών εκλογών κάθε 4 αντί κάθε 5 έτη, η οποία σε βάθος 20ετίας ανέρχεται στο ποσό των **50 εκατ. ευρώ. (άρθρο 46 παρ. 1,6)**

8. Δαπάνη ύψους **25 εκατ. ευρώ** για το έτος 2019 από τη μη ταυτόχρονη διεξαγωγή των Διοικητικών Περιφερειακών εκλογών και των εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. (άρθρο 6 παρ. 4)

9. Ενδεχόμενη δαπάνη, από την αναγνώριση του χρόνου υπηρεσίας του Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή, σε περίπτωση επιλογής δημοσίου υπαλλήλου για τις εν λόγω θέσεις, μετά τη λήξη της θητείας του και την επιστροφή του στην οργανική του θέση. **(άρθρο 155 παρ. 2)**

10. Ενδεχόμενη πρόσθετη μισθολογική δαπάνη από τη διατήρηση τυχόν προσωπικής διαφοράς για το προσωπικό: α) των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που καθίσταται αυτοδίκαια από 1-1-2019 προσωπικό του Υπουργείου Εσωτερικών **(άρθρο 248 παρ. 11)**, β) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης που μετατάσσεται / μεταφέρεται στη Δ.Α.Ε.Φ.Κ. –Β.Ε. **(άρθρο 253 παρ. 2)**

11. Ενδεχόμενη δαπάνη από τη σύσταση, με υπουργική απόφαση, Τ.Α.Ε.Φ.Κ. στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, σε περίπτωση εκτάκτων αναγκών για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές. **(άρθρο 253 παρ. 3)**

12. Απώλεια δημοσίων εσόδων από την απαλλαγή που χορηγείται: α) από το φόρο εισοδήματος που αντιστοιχεί στο εισόδημα που αποκτούν οι Δήμοι - μέλη ΦΟΔΣΑ από το κεφάλαιο ή υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου από την άνευ ανταλλάγματος περιέλευση των μετοχών του ΦΟΔΣΑ στους οικείους Δήμους **(άρθρο 236 παρ. 4)**,

β) από κάθε φόρο και τέλος, στα ειδικά αποθεματικά ποσά του ΦΟΔΣΑ, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της **παρ. 5 του άρθρο 237**.

13. Αύξηση των δημοσίων εσόδων, από τη αύξηση των υφιστάμενων παραβόλων και την θέσπιση νέων, κατά περίπτωση, για την υποβολή υποψηφιοτήτων αιρετών Δημάρχων, συμβούλων των κοινοτήτων και υποψηφίων Περιφερειάρχων **(άρθρα 14 παρ. 5γ, 16 παρ. 6γ, 17 παρ. 2γ, 51 παρ. 6γ)**.

14. Ενδεχόμενη αύξηση δημοσίων εσόδων από την είσπραξη του ημερήσιου πρόστιμου, ύψους 5.000 ευρώ, που επιβάλλεται σε όσους Δήμους – μέλη ΦΟΔΣΑ τυχόν δεν προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες προσαρμογής στο νέο πλαίσιο για τους ΦΟΔΣΑ. **(άρθρο 245)**

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των ο.τ.α. α' βαθμού

Δαπάνη για το έτος 2019 και κάθε πέντε έτη εφεξής, του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των ο.τ.α. α' βαθμού, κατά περίπτωση, από την ανάληψη του κόστους των επαναληπτικών εκλογών από τις κοινότητες που θα προχωρήσουν σε επανάληψη εκλογής λόγω μη υποβολής δήλωσης συνδυασμού υποψηφίων, η οποία εξαρτάται από

πραγματικά γεγονότα (πλήθος κοινοτήτων που θα προχωρήσουν σε επανάληψη εκλογής). (άρθρο 18)

III. Επί των προϋπολογισμών των ο.τ.α. α' και β' βαθμού (ν.π.δ.δ. επιχορηγούμενα από τον κρατικό προϋπολογισμό / φορείς της Γενικής Κυβέρνησης)

1. Ετήσια δαπάνη των Δήμων και των Περιφερειών, από την καταβολή αντιμισθίας στο Δημοτικό και τον Περιφερειακό Διαμεσολαβητή. (άρθρα 154 και 158) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εκτιμάται στο ποσό των **43,2 χιλ. ευρώ** περίπου, ετησίως, για κάθε Περιφερειακό Διαμεσολαβητή και για κάθε Δημοτικό Διαμεσολαβητή με αρμοδιότητα είτε σε νομό με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων είτε σε μία από τις Περιφερειακές Ενότητες του νομού Αττικής και στο ποσό των **32,4 χιλ. ευρώ** περίπου, ετησίως, για κάθε Δημοτικό Διαμεσολαβητή με αρμοδιότητα σε νομό με πληθυσμό κάτω των 100.000 κατοίκων.
2. Ετήσια δαπάνη των Δήμων και των Περιφερειών, από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων (εξοπλισμός, τήρηση σχετικής ιστοσελίδας, μετακινήσεις του Διαμεσολαβητή κ.λπ.) των συνιστώμενων σε κάθε Δήμο και Περιφέρεια, Αυτοτελών Γραφείων Δημοτικού και Περιφερειακού Διαμεσολαβητή, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα. (άρθρα 167 και 168)
3. Δαπάνη, από: **i)** την ανάληψη από τους οικείους Δήμους των οφειλών των ανώνυμων και αναπτυξιακών εταιρειών, εφόσον τελούν υπό εκκαθάριση ή λυθούν και τεθούν υπό εκκαθάριση μέχρι τις 31-10-2018 (αντί μέχρι τις 31-10-2017, που ισχύει), **ii)** την ανάληψη από τις οικείες Περιφέρειες, του συνόλου των οφειλών που αναλογούν στις αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες των Περιφερειών που λύονται και τίθενται υπό εκκαθάριση, **iii)** τη σύσταση προσωποπαγών θέσεων, για την ένταξη του μεταφερόμενου σε αυτές προσωπικού, από τις προαναφερόμενες εταιρείες και **iv)** τη δυνατότητα ανάληψης από τους οικείους ο.τ.α. α' και β' βαθμού, κατά περίπτωση, των οφειλών που αναλογούν στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, που είναι μέτοχοι της λυθείσας επιχείρησης. (άρθρο 220) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εκτιμάται στο ποσό των **6,1 εκατ. ευρώ** περίπου.
4. Ενδεχόμενη δαπάνη των Δήμων, από τυχόν αύξηση του αριθμού των αντιδημάρχων (από 1498 στο μέγιστο 1609 στο σύνολο της επικράτειας) και την ως εκ τούτου κάλυψη του πρόσθετου μισθοδοτικού κόστους. (άρθρο 68) Το ύψος της δαπάνης αυτής εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (πληθυσμός Δήμων κ.λπ.).
5. Ενδεχόμενη δαπάνη των Περιφερειών, από τη δυνατότητα καταβολής εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης σε ιδιώτες μέλη των επιτροπών

Περιφερειακού Συμβουλίου, που συγκροτούνται για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικά με το έργο τους. **(άρθρο 97 παρ. 3)**

6. Ενδεχόμενη δαπάνη των Δήμων και των Περιφερειών, από την αντιμετώπιση των εξόδων διενέργειας του δημοτικού/περιφερειακού δημοψηφίσματος (αποζημίωση της Επιτροπής Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων, καταβολή αμοιβής των αντιπροσώπων και εφόρων της δικαστικής αρχής, κατασκευή ψηφοδελτίων και φακέλων κ.λπ.). **(άρθρο 136 παρ. 1 σε συνδυασμό με τα άρθρα 143, 144 παρ. 2 και 146 παρ. 1, 3)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα καθώς και από την έκδοση σχετικής απόφασης του οικείου Δημοτικού/Περιφερειακού Συμβουλίου, εκτιμάται μεσοσταθμικά, στο ποσό των **155 χιλ. ευρώ** περίπου, για τη διενέργεια δημοψηφίσματος σε ένα Δήμο.

7. Ενδεχόμενη πρόσθετη δαπάνη των οικείων ο.τ.α. κατά περίπτωση από την εφαρμογή των διατάξεων των **άρθρων 178** (συμβουλευτική υποστήριξη των δήμων από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε.), **179** (σύναψη προγραμματικών συμβάσεων με Μ.Ο.Δ. Α.Ε. και Εγνατία Οδό Α.Ε.), **180** (σύσταση διαδημοτικών συνδέσμων τεχνικής υπηρεσίας, διατήρηση προσωπικής διαφοράς μετατασσόμενου προσωπικού), **182** (συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα αναπτυξιακού χαρακτήρα), **183** (συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα με αντικείμενο υπηρεσιών κοινής ωφελείας ή την αξιοποίηση δημοσίων αγαθών) και **184** (σύσταση δημοτικών μονομετοχικών Α.Ε. λειτουργίας πρατηρίου καυσίμων).

8. Ενδεχόμενη δαπάνη των Δήμων και των Περιφερειών, από τυχόν αύξηση του αριθμού των θέσεων Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών στους Δήμους και τις Περιφέρειες και την ως εκ τούτου, διεύρυνση του μισθολογικού κόστους. **(άρθρα 213 και 214/άρθρο 243 παρ. 6 του ν.3852/2010)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός προσλαμβανόμενων, ύψος αποδοχών κ.λπ.).

9. Απώλεια εσόδων των Δήμων, από τη διαγραφή ή παράλειψη της βεβαίωσης των οφειλών από τέλη καθαριότητας και φωτισμού, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα. **(άρθρο 222 παρ. 2)**

10. Αύξηση περιουσίας/εσόδων των οικείων ο.τ.α., από τη μεταβίβαση σε αυτούς, των παγίων περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών που λύνονται ή τίθενται σε εκκαθάριση και από την εκμετάλλευση αυτών. **(άρθρο 220)** Η αύξηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων εκτιμάται, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, στο ποσό των **1,2 εκατ. ευρώ** περίπου, ενώ η αύξηση των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

IV. Επί του κρατικού προϋπολογισμού, των προϋπολογισμών του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., του Ε.Φ.Κ.Α. και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (ν.π.δ.δ. / φορείς της Γενικής Κυβέρνησης)

Ενδεχόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων και των εσόδων των ανωτέρω φορέων, από την είσπραξη των τυχόν επιβαλλόμενων προστίμων και τη μετατροπή σε χρηματικές των ποινών φυλάκισης, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παραβάσεις στις ρητά οριζόμενες περιπτώσεις (χρηματοδότηση προς τους συμμετέχοντες στο δημοψήφισμα). (άρθρο 140 παρ. 6, 7 και 9) Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός παραβάσεων, ύψος προστίμου κ.λπ.).

V. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης

1. Ετήσια δαπάνη, από την καταβολή προσωπικής διαφοράς, με αναδρομική ισχύ από το χρόνο περικοπής αυτής και στους υπαλλήλους, που ήταν αποσπασμένοι στις 27-10-2011 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν.4024/2011) σε άλλες υπηρεσίες του δημοσίου τομέα και μετατάσσονται, με αίτησή τους, στην υπηρεσία που είναι αποσπασμένοι. (άρθρο 223) Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός υπαλλήλων, ύψος προσωπικής διαφοράς κ.λπ.).

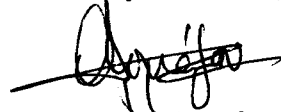
2. Δαπάνη, από τη διοργάνωση, από το Συνήγορο του Πολίτη, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, την Κ.Ε.Δ.Ε., την ΕΝ.ΠΕ. και το Ε.Κ.Δ.Δ.Α., κύκλου υποχρεωτικής εντατικής εκπαίδευσης του Δημοτικού και του Περιφερειακού Διαμεσολαβητή. (άρθρα 160 παρ. 9 και 161 παρ. 9) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός σεμιναρίων, διδασκόντων κ.λπ.) και από την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης.

VI. Από τις διατάξεις των άρθρων 225 - 228, 235 και 245 σχετικά με τους ΦΟΔΣΑ και ΦΟΣΠΕΣΔΑ (σύσταση νέων φορέων από τη λύση ή κατάργηση ή συγχώνευση υφιστάμενων, σύσταση θέσεων για τη μεταφορά προσωπικού των καταργούμενων Φορέων, καταβολή αντιμισθίας στον Πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο των ΦΟΔΣΑ, αμοιβή ορκωτού ελεγκτή-λογιστή για την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των καταργούμενων Φορέων, υλοποίηση από τους ΦΟΔΣΑ και τους οικείους Δήμους, έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων και λειτουργία σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευή και λειτουργία Πράσινων Σημείων, Μονάδων Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων κ.λπ.), προκαλούνται οικονομικά αποτελέσματα επί των προϋπολογισμών των ανωτέρω Φορέων ή και των οικείων ο.τ.α. (δαπάνη ή εξοικονόμηση δαπάνης, απώλεια ή αύξηση κατά περίπτωση των εσόδων κ.λπ.), τα οποία επηρεάζουν

1004

το δημοσιονομικό αποτέλεσμα, στο βαθμό που οι προαναφερόμενοι Φορείς είναι ενταγμένοι στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2018
Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου